

Memòria 2025

Imatge de la coberta: *Stachys palustris*, planta inclosa dins del Seguiment de Flora
Amenaçada del Parc del Castell de Montesquiú. Font: Carme Casas, Centre
Tecnològic BETA, Universitat de Vic.
© Diputació de Barcelona
Juny del 2026

Coordinació i edició: Subdirecció d'Imatge Corporativa i Promoció Institucional
de la Diputació de Barcelona
Impressió: Departament de Reproducció Gràfica de la Diputació de Barcelona

Índex

Introducció	5
Presentació	5
Notes prèvies	6
1. Dades generals	7
1.1. Figura jurídica, data de creació i normativa d'aplicació	7
1.2. Administració promotora i raó social	7
1.3. Àmbit geogràfic i administratiu	8
1.3.1. Comarques i municipis	9
1.3.2. Dades de població	9
2. Òrgans de gestió i participació	10
2.1. Òrgans de participació	10
3. Mitjans i recursos	11
3.1. Personal	11
3.2. Equipaments	12
3.3. Material de divulgació i comunicació	13
3.4. Parc mòbil	14
3.5. Pressupost	15
4. Principals activitats dutes a terme	17
El programa d'activitats	17
4.1. Conservació del patrimoni natural i cultural	18
4.1.1. Actuacions de conservació i restauració	18
Gestió de la població introduïda de tritó alpi (<i>Ichthyosaura alpestris</i>)	18
Control i eliminació de l'eruga del boix (<i>Cydalima perspectalis</i>) als jardins	18
Actuacions de control i erradicació de flora invasora	19
Control de la plaga d'escolítids del gènere <i>Ips</i> .	19
Altres actuacions de conservació i millores d'hàbitats	19
Pla de seguiment i recerca	20
4.1.2. Activitats de prevenció i gestió del territori	22
Pla de vigilància i prevenció d'incendis (campanya d'estiu)	22
4.2. Desenvolupament sostenible i benestar de la població local	24
4.2.1. Polítiques de foment agrícola, forestal, de serveis i cultural	24
Subvencions	24
Viu el parc	25
Viu el parc artístic	27
Poesia als parcs	27
Parcs en concert	28
Carta Europea de Turisme Sostenible (CETS)	28
4.2.2. Infraestructures i serveis generals	29
Manteniment de la xarxa viària	29
Senyalització	29
Altres projectes i actuacions	29
4.3. Ús públic i educació ambiental	30
4.3.1. Creació i manteniment d'equipaments	30
4.3.2. Activitats d'ús públic, educació ambiental i comunicació	32
Estratègia d'educació ambiental del Parc del Castell de Montesquiú	32
Pla d'ús públic del Parc del Castell de Montesquiú	32
Dades de freqüentació	34
Activitats del Centre d'Informació del Castell de Montesquiú	35

Mercat del Ram de Vic	35
Activitats culturals i d'educació ambiental promogudes pel Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura	35
Propostes d'Aprenentatge Servei (APS) i Servei Comunitari	36
Escola de natura i àrea d'acampada de les Codines	36
La Solana. Centre de Formació Forestal Especialitzada	36
Viu el parc a l'escola	36
Dia Europeu dels Parcs i Setmana de la Natura	38
Passejades guiades	38
Programa Coneguem els nostres parcs	39
Estades a les escoles de natura amb pernoctació	39
Parcs i biblioteques... naturalment!	41
Activitats amb voluntariat al parc	42
Propostes d'Aprenentatge Servei (APS) i Servei Comunitari	42
Foment de l'accessibilitat al parc	43
Dades web, xarxes socials i aplicació mòbil	43
4.4. Activitats de coordinació i governança	44
4.4.1. Activitats de planificació i participació	44
Programació d'objectius i actuacions. Indicadors d'execució	44
Reunions dels òrgans de gestió i participació	45
Convenis	45
Relacions externes	45
4.4.2. Activitats generals i de suport	47
Seguiment i control de la normativa	47
Seguretat i salut	50

Introducció

Presentació

L'any 2014, el Centre Tecnològic BETA de la Universitat de Vic va elaborar la *Cartografia digital dels Hàbitats CORINE i dels Hàbitats d'Interès Comunitari del Parc del Castell de Montesquiu i àrees adjacents*. Els autors del treball van ser Carme Casas, Albert Palou i Roger Arquimbau. L'estudi va reconèixer 70 hàbitats, dels quals 20 eren d'interès comunitari. D'aquests 20 HIC, 4 eren prioritaris: els pradells de terraprims i replans de roca, calcícoles o basòfils de l'*Alyso-Sedion albi*; els prats mediterranis rics en anuals, basòfils (*Thero-Brachypodietalia*); els boscos de vessants rostos, tarteres o barrancs, del *Tilio-Acerion*; i les vernedes i altres boscos de ribera afins (*Alno-Padion*).

L'any següent, el mateix CT BETA va fer un *Estudi de la flora vascular d'interès* del mateix àmbit. L'estudi va determinar 9 taxons d'interès i, posteriorment, s'ha fet el seguiment de 3 d'aquests taxons: el *Carpesium cernuum*, l'*Stachys palustris* i l'*Aegopodium podagaria*. Les 3 poblacions es mantenen actualment amb un creixement notable d'individus de les dues primeres espècies i amb més dificultats per part de la tercera.

L'any 2016, Ivet Caballé, estudiant del Grau en Biologia de la UVic, en el seu Treball de Fi de Grau va fer una *Caracterització i avaluació de l'estat ecològic de les pastures del Parc del Castell de Montesquiu*, que conclouia que només 4 de les pastures tenien un bon estat de conservació, 7 regular i 21 un mal estat. Hi havia feina a fer i el mateix treball proposava un seguit de propostes de gestió. A partir d'aquí, es va iniciar un *Assaig de millora de l'estat ecològic de les pastures*, amb l'objectiu de millorar la qualitat i la riquesa florística de les pastures de les finques agrícoles del parc. Durant aquest temps s'han establert parcel·les de seguiment, on s'han fet ressembres procedents de diferents espais i s'han aplicat dosis diferents de fertilitzant natural. En aquestes parcel·les s'han anat fent inventaris florístics, analítiques de sòls i de la qualitat farratgera durant tots aquests anys.

Tenint en compte això, a la licitació del contracte de pastures per als anys 2022-2026 es va incloure com a criteri de puntuació una proposta d'hectàrees de conversió de prats de sembra a prats naturals de dall amb el foment d'espècies herbàcies pròpies dels prats naturals de la zona, i l'any 2023 es va veure la necessitat d'elaborar un *Pla de fertilització de les pastures del parc* que, per a cada pastura, determina l'aptitud de la fertilització o no, i en cas afirmatiu la dosi de nitrogen a aplicar, el període d'aplicació i la periodicitat de l'aplicació. Cal destacar la gran col·laboració en aquestes tasques per part dels dos ramaders adjudicataris de la concessió.

Aquest 2025, s'ha fet una revisió de la caracterització feta el 2016 i es comença a observar una lleugera millora de l'estat ecològic de les pastures del parc que caldrà anar seguint en el futur.

En el moment d'escriure aquestes línies, la Carme Casas s'acaba de jubilar com a docent i investigadora a la Universitat de Vic. Aquestes línies són un agraïment a tota la seva feina i dedicació al parc, a la seva saviesa, al seu mestratge i a l'entusiasme que ens ha transmès durant tots aquests anys.

Notes prèvies

Abreviacions

Les abreviacions següents faciliten la presentació de taules i gràfics i són comunes per a tots els espais de la Xarxa de Parcs Naturals. Pot ser que alguna no es localitzi en aquesta memòria.

Abreviació	Significat
DIBA	Diputació de Barcelona
DDGI	Diputació de Girona
FOX	Parc del Foix
GRF	Parc del Garraf
GSEN	Gerència de Serveis d'Espais Naturals
GUI	Espai Natural de les Guilleries-Savassona
MCO	Parc del Montnegre i el Corredor
MSY	Parc Natural del Montseny
MTQ	Parc del Castell de Montesquiu

Abreviació	Significat
OASJ	Oficina Administrativa i de Suport Jurídic
OLE	Parc d'Olèrdola
SAGTIO	Servei d'Anàlisi i Gestió Territorial, Inversions i Obres
SGPN	Servei de Gestió de Parcs Naturals
SLI	Parc de la Serralada Litoral
SLO	Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac
SMA	Parc de la Serralada de Marina
XPN	Xarxa de Parcs Naturals

Enllaços

Els enllaços que es troben en diversos punts d'aquest document porten a informació actualitzada en el moment en què es fa la consulta, que no ha de ser necessàriament la informació vigent referida a l'any de confecció d'aquesta memòria.

1. Dades generals

1.1. Figura jurídica, data de creació i normativa d'aplicació

Figura jurídica i data de creació

El pla especial del Parc del Castell de Montesquiu va ser aprovat en data 30 de juliol de 1986 i la seva aprovació fou publicada en el **DOGC núm. 755, de 20 d'octubre de 1986**; es va modificar el 2 d'abril de 1998 i se'n va publicar l'aprovació en el **DOGC núm. 2.672, de 2 de juliol de 1998**.

Podeu consultar la documentació del **Pla especial d'ordenació**.

Normativa aplicable

Podeu trobar tota la informació en l'enllaç següent: <https://www.diba.cat/ca/web/espais-naturals/montesquiu/normativa>

1.2. Administració promotora i raó social

Administració promotora

Diputació de Barcelona

Raó social

Diputació de Barcelona

Servei de Gestió de Parcs Naturals

C/ del Comte d'Urgell, 187

Edifici del Rellotge, 3a planta

08036 Barcelona

Tel.: 934 022 428

A/e: s.gestioparcsn@diba.cat

Web: <https://parcs.diba.cat/>

Oficina del Parc del Castell de Montesquiu

Masoveria del Castell

08585 Montesquiu

Tel.: 934 727 600

A/e: p.montesquiu@diba.cat

Web: <https://parcs.diba.cat/ca/web/montesquiu/oficina-del-parc>

1.3. Àmbit geogràfic i administratiu

Mapa del parc

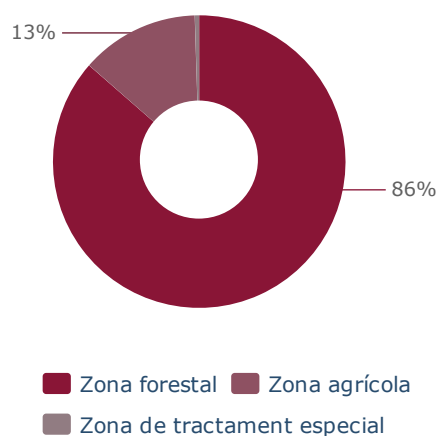
Podeu accedir al [mapa de l'informador del Parc](#) i al fullet [Benvinguts al parc](#).

Superfícies i àmbits normatius

La superfície total del parc és de **546,45** ha.

Per tal de definir tractaments i usos específics més ajustats a les característiques concretes del territori, el Pla especial estableix i delimita les zones següents:

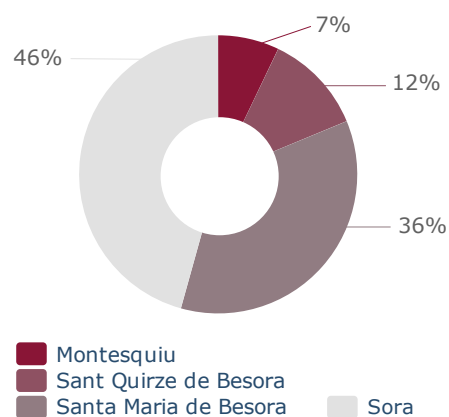
Àmbits normatius del Pla especial	Superfície (ha)
Zona forestal	472,30
Zona agrícola	71,53
Subzona de secà	70,01
La Solana	9,01
Les Planeses	17,59
Les Codines	31,81
La Casanova	11,60
Subzona d'horts de regadiu	1,52
Zona de tractament especial	2,62
Superfície total	546,45

1.3.1. Comarques i municipis

El territori delimitat del Pla especial de protecció inclou parcialment els municipis de Montesquiú, Sant Quirze de Besora, Santa Maria de Besora i Sora, tots plegats a la comarca d'Osona.

Comarca	Municipi	Superfície (ha)	Superfície (ha) dins del parc	% municipi	% del total del parc
Osona					
	Montesquiú	494,00	319,84	64,74	58,53
	Sant Quirze de Besora	810,00	15,63	1,93	2,86
	Santa Maria de Besora	2.472,00	156,83	6,34	28,70
	Sora	3.173,00	54,15	1,71	9,91
Total		6.949,00	546,45		100,00

La titularitat de tota la propietat correspon a la Diputació de Barcelona.

1.3.2. Dades de població

Població dels municipis de l'àmbit del parc

Municipi	Habitants (2025)
Montesquiú	1.133
Sant Quirze de Besora	2.163
Santa Maria de Besora	164
Sora	225
Total	3.685

2. Òrgans de gestió i participació

Les determinacions que estableix el Pla especial del Parc del Castell de Montesquiu es duen a terme mitjançant el concurs de l'òrgan gestor del parc, la Diputació de Barcelona i el Consell Coordinador (o Consell de Gestió), que pretén garantir la participació i col·laboració en la gestió de l'espai protegit de les diferents administracions públiques amb competències específiques en aquest àmbit territorial. Enguany s'ha seguit fent, altre cop de manera presencial, la trobada anual de les entitats que tenen relació amb la gestió del parc, amb la finalitat d'implicar-les en la definició i el seguiment del Pla d'objectius i actuacions, i també a fi de convertir la trobada en un fòrum participatiu assimilable a la Comissió Consultiva que fixen els plans especials d'altres parcs.

Així doncs, els òrgans i espais de participació del Parc són:

1. El Consell Coordinador
2. La Trobada d'Entitats

Podeu consultar tota la informació en aquest enllaç: <https://participa311-espaisnaturals.diba.cat/assemblees/PMTQ>

3. Mitjans i recursos

3.1. Personal

Personal adscrit al parc

Lloc de treball	Nombre de persones
Direcció	1
Suport administratiu	1
Personal tècnic	2
Personal de Guarderia	3
Personal de manteniment	3
Total	10

Personal del Consorci de la Vall de Ges, Orís i Bisaura de suport al parc

Lloc de treball	Nombre de persones
Personal tècnic	2
Personal d'informació	3
Personal de jardineria	2
Total	7

3.2. Equipaments

3.2.1. Equipaments i serveis

Els equipaments i serveis vinculats al Parc són els que es mostren a la taula següent:

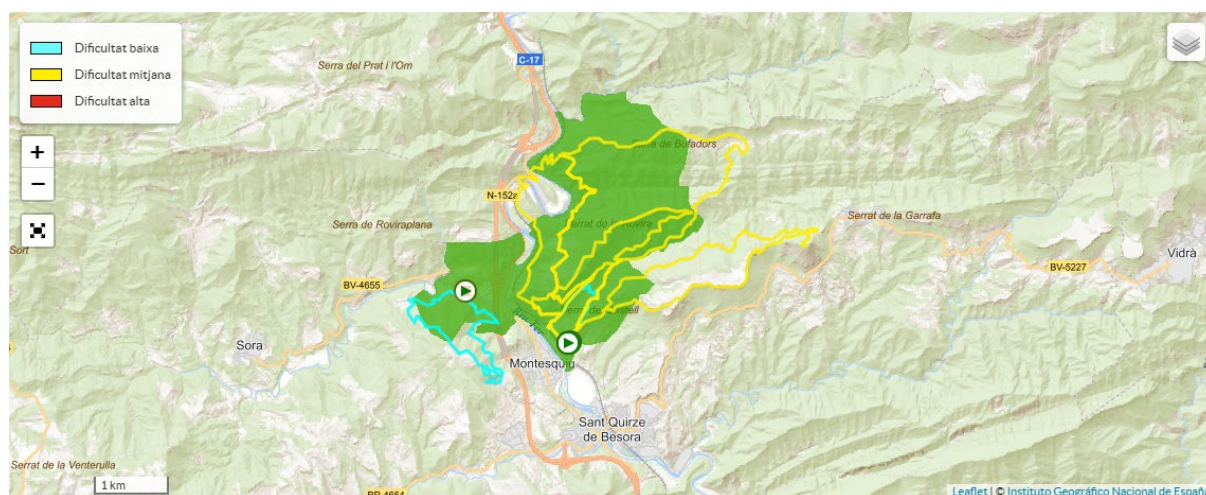
Tipologia	Nombre
Oficina del Parc	1
Centres i punts d'informació	1
Museus i equipaments culturals	2
Restaurants	1
Àrees d'esplai	1
Àrees d'aparcament	2
Campaments juvenils	1
Equipaments d'educació ambiental i recerca	1
Centres de formació	1
Total	11

Podeu trobar informació detallada de cadascun a l'enllaç següent:

<https://parcs.diba.cat/ca/web/montesqui/oficina-del-parc>

3.2.2 Itineraris a peu senyalitzats

El Parc disposa de 6 itineraris.

Des d'aquest enllaç podeu accedir al web interactiu d'itineraris:

<https://parcs.diba.cat/ca/web/montesqui/itineraris-senyalitzats>

3.3. Material de divulgació i comunicació

La Subsecció de Comunicació, Formació i Coordinació de la Gerència de Serveis d'Espais Naturals va promoure les publicacions que es relacionen a continuació i que estan vinculades directament amb el parc o indirectament amb la Xarxa de Parcs Naturals. La mateixa secció també gestiona el web, les xarxes socials i les aplicacions mòbils.

Llibres

- **He mirat aquesta terra. Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona**
- **Parcs naturals de Barcelona: un passeig**
- **Parcs naturals pas a pas. Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona**
- **La Xara i el Pau i el castell màgic**

Memòries

- **Memòries anuals de gestió del parc**
- **Memòries anuals del programa «Poesia als parcs»**
- **Memòries anuals del programa «Parc a taula»**
- **Memòries anuals del programa «Coneguem els nostres parcs»**
- **Memòries anuals del Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals**
- **Memòries anuals del programa «Viu el parc»**

Guies temàtiques i altres documents

- **Guia de rutes literàries per la Xarxa de Parcs Naturals**
- **Guia de rutes de flora i fauna per la Xarxa de Parcs Naturals**
- **Guia de rutes fotogràfiques per la Xarxa de Parcs Naturals**
- **Guia de rutes i llegendes de la Xarxa de Parcs Naturals**
- **Descobreix el patrimoni arquitectònic dels nostres parcs**
- **Rutes en transport públic per la Xarxa de Parcs Naturals**
- **Joëlette. La natura a l'abast de tothom**

Mapes

- **Mapa de l'informador del Parc del Castell de Montesquiú** (en català, castellà, anglès i francès)
- **Mapa topogràfic de Catalunya. Parc del Castell de Montesquiú. 1:25.0000. Editorial ICGC**

Desplegables

- **Benvinguts al parc** (en català, castellà, anglès i francès)
- **Xarxa de Parcs Naturals** (en català, castellà, anglès, francès i italià)
- **La Xarxa de Centres de Documentació dels Espais Naturals Protegits de Catalunya**
- **Centres de documentació de la Xarxa de Parcs Naturals**
-

Exposicions i material audiovisual

Exposicions permanents

- **«Mirabilia sunt opera tua domine».** **Emili Juncadella.** Recull de plafons amb fotografies i històries de les seves excursions de muntanya més rellevants. És al castell i es pot visitar en el mateix horari d'obertura. El parc disposa d'un llibret de l'exposició.
- **«Representació del sistema solar a escala»** Seguit de suports que sostenen una representació dels planetes a escala i en ferro forjat. És fet a escala tant per la dimensió respecte de la Terra com per les distàncies respecte del Sol. És als jardins del castell i es pot visitar cada dia de l'any. Complementari a l'exposició, el parc disposa d'un fullet explicatiu que aprofundeix en la informació.

Vídeo *Soc el Parc del Castell de Montesquiú*

Podeu visualitzar aquest i més vídeos de la Xarxa de Parcs Naturals al canal de YouTube: <https://www.youtube.com/user/xarxadeparcs/videos>.

<https://youtu.be/3l2Ohhtmu20>

L'Informatiu dels Parcs

Pàgina web de [subscripció gratuïta al butlletí L'Informatiu dels Parcs](#).

Pàgina web de consulta de l'[històric de L'Informatiu dels Parcs](#).

Gaudim als Parcs

Pàgina web de [subscripció gratuïta al butlletí Gaudim als Parcs](#).

Pàgina web de consulta de l'[històric de Gaudim als Parcs](#).

3.4. Parc mòbil

El parc mòbil del parc està format per 5 vehicles tot terreny, un tractor i un turisme híbrid nou que ha substituït un vehicle antic.

3.5. Pressupost

Resum de distribució del pressupost

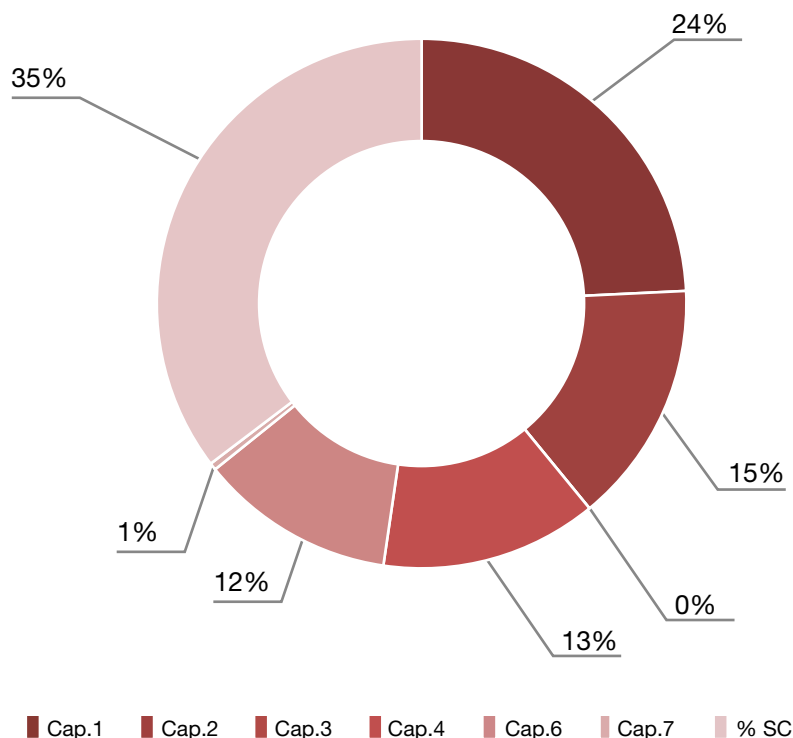
Durant aquest exercici, el pressupost total destinat al parc ha estat **1.767.787,13 €**. Això suposa una inversió de **3.235,04 €/ha** protegida.

Distribució per conceptes

Concepte		Import
Recursos humans del parc	Cap. 1	428.504,31
Despesa ordinària	Cap. 2	262.175,35
Despeses financeres	Cap. 3	0,00
Transferències ordinàries	Cap. 4	234.024,45
Inversions	Cap. 6	210.789,04
Transferències per a inversions	Cap. 7	7.699,99
	Subtotal parc	1.143.193,14
Cost repercutit de Serveis Centrals	% SC	624.593,99
	Total	1.767.787,13

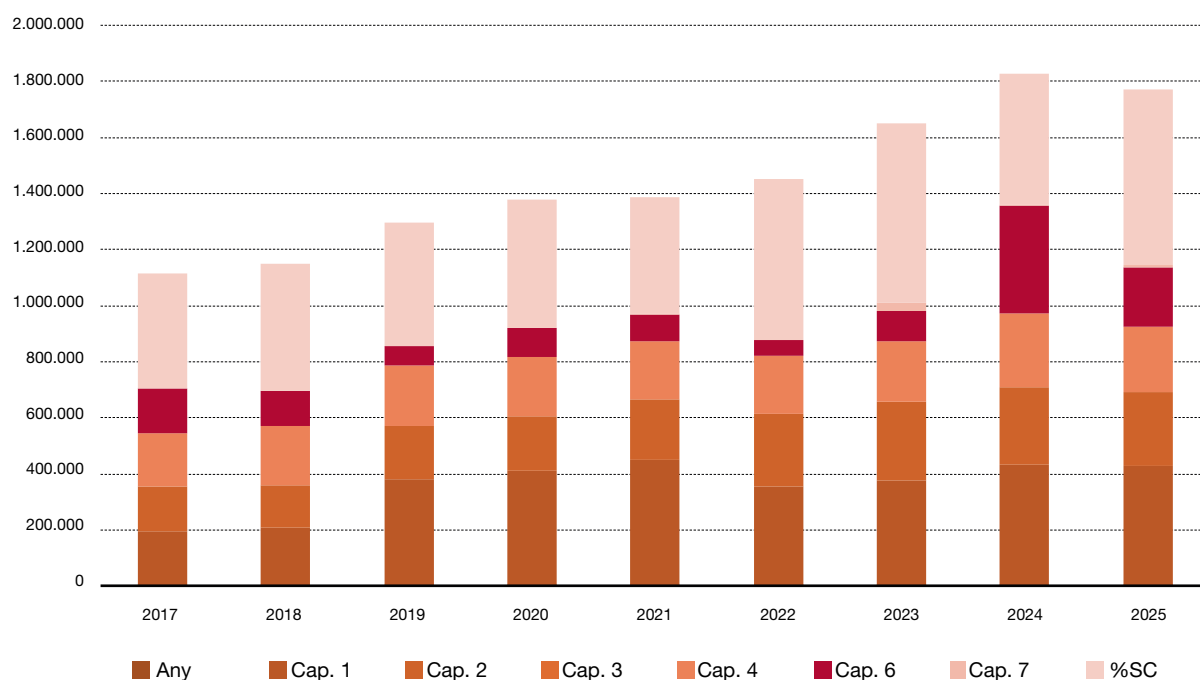
Distribució del pressupost total per conceptes

Cap. 1 428.504,31
 Cap. 2 262.175,35
 Cap. 3 0,00
 Cap. 4 234.024,45
 Cap. 6 210.789,04
 Cap. 7 7.699,99
 % SC 624.593,99

Evolució interanual del pressupost total per conceptes (gràfic)

Any	Cap. 1	Cap. 2	Cap. 3	Cap. 4	Cap. 6	Cap. 7	% SC	TOTAL
2017	191.751,10	163.246,83	0,00	189.279,80	160.610,02	0,00	407.091,06	1.111.978,81
2018	204.980,59	151.236,11	0,00	210.901,09	125.188,15	0,00	453.848,32	1.146.154,26
2019	379.348,88	190.817,48	0,00	213.501,49	69.098,73	0,00	443.715,05	1.296.481,63
2020	409.375,88	195.413,91	0,00	211.511,73	103.878,71	0,00	458.266,63	1.378.446,86
2021	449.758,42	214.215,54	0,00	207.925,23	93.264,76	3.500,00	414.945,27	1.383.609,22
2022	354.132,35	256.744,38	0,00	206.842,33	57.393,55	0,00	576.182,91	1.451.295,52
2023	376.520,12	279.257,29	0,00	217.206,90	108.205,89	30.000,00	638.564,78	1.649.754,98
2024	432.607,35	274.185,54	0,00	261.643,36	385.508,05	6.930,00	464.452,77	1.825.327,07
2025	428.504,31	262.175,35	0,00	234.024,45	210.789,04	7.699,99	624.593,99	1.767.787,13

4. Principals activitats dutes a terme

El programa d'activitats

Anualment, sobre la base del **Pla d'acció pel mandat (PAM)**, dels objectius de gestió del parc, i tenint en compte les propostes dels ajuntaments i de les entitats, s'elabora una proposta de programa d'activitats per tal de preveure les actuacions que s'han d'executar durant l'any perquè es puguin assolir les determinacions del Pla especial. Una vegada ha estat sotmesa a la consideració dels òrgans de gestió, i d'acord amb les disponibilitats pressupostàries, es prepara el programa d'activitats definitiu amb el mòdul «SIRGA» del SIGEP (vegeu l'apartat 4.4.2), que es tradueix en el **Pla d'objectius i actuacions (POA)** de l'any.

Documents de planificació de la gestió

Podeu consultar [el POA](#) del conjunt d'espais naturals de la XPN.

L'esquema general del POA permet agrupar les activitats anuals en quatre grans blocs conceptuals:

Conservació del patrimoni natural i cultural

Fa referència a totes les actuacions adreçades a gestionar directament el territori, redactar i executar plans de prevenció d'incendis, aplicar les mesures destinades a la gestió activa del medi, contribuir a la conservació del patrimoni natural i cultural, mantenir el patrimoni públic i fer el seguiment dels sistemes naturals.

Desenvolupament sostenible i benestar de la població local

Inclou el conjunt d'activitats relacionades amb el desenvolupament socioeconòmic i la millora de les condicions de vida de la població mitjançant l'establiment de línies d'ajut tècnic i econòmic, i amb la creació i millora d'infraestructures i la prestació de serveis generals. També abraça les accions de caràcter cultural i social que pretenen cohesionar el teixit territorial i la població per mitjà de programes de caràcter cultural i social.

Ús públic i educació ambiental

Recull les actuacions relatives a la creació i el manteniment de la xarxa d'equipaments públics definida pel Pla especial i a les tasques directament vinculades a l'ús públic, com ara els plans d'informació i les tasques de difusió, comunicació i publicacions. Aquest epígraf comprèn també un conjunt de propostes adreçades a fomentar el coneixement i el respecte envers el medi. Inclou actuacions que tenen com a objectiu potenciar el funcionament i la qualitat dels equipaments privats d'educació ambiental, així com programes destinats als escolars i al públic en general.

Activitats de coordinació i governança

Inclou les activitats relacionades amb la planificació, el control, el seguiment i l'avaluació de les activitats que es desenvolupen al parc i els aspectes organitzatius relacionats amb la direcció, la participació, l'organització i la formació de personal, l'adquisició de material i el subministrament de serveis, les tasques de representació i les relacions institucionals.

4.1. Conservació del patrimoni natural i cultural

4.1.1. Actuacions de conservació i restauració

Gestió de la població introduïda de tritó alpi (*Ichthyosaura alpestris*)

L'any 2025 s'ha continuat el projecte d'extracció de tritó alpi iniciat l'any 2022, amb actuacions en sis punts d'aigua i millores metodològiques que han augmentat l'eficiència i reduïts costos.

En poc menys de dos mesos (entre març i maig), s'han capturat i retirat del medi un total de 91 adults (88 amb les nanses i trampes de caiguda i tres amb el salabre fora les trampes), incloses un gran nombre de femelles gràvides, junt amb diversos individus neotènics de la bassa artificial. A aquests, s'hi han de sumar els 39 adults i un metamòrfic extret mitjançant l'assecamment de la bassa artificial, i els 10 individus capturats amb salabre durant els mostrejos tardorals a la bassa de la Processó, arribant a extreure un total de 140 adults, un metamòrfic i una larva.

L'anàlisi estadística del període 2022-2025 mostra una disminució anual d'un 40 % en la probabilitat de captura, cosa que indica l'èxit del projecte en la reducció de la població.

S'han registrat més de 2.200 vertebrats d'un total de 13 espècies (9 d'amfibis i 4 de rèptils), evidenciant una elevada biodiversitat.

Aquest projecte complementa el seguiment ecològic i sanitari d'amfibis als parcs gestionats per la Diputació de Barcelona, realitzat per l'equip CRARC-SCH.

El cost total de les actuacions ha estat de 5.789,85 €.

Extracció del tritó alpi. Font: Arxiu XPN

Control i eliminació de l'eruga del boix (*Cydalima perspectalis*) als jardins

La campanya 2025 de *Cydalima perspectalis* als jardins del Castell de Montesquiu s'ha basat en el seguiment amb 4 trampes de feromones entre abril i novembre. Tot i registrar-se menys captures que el 2024, la plaga ha mantingut una activitat elevada durant la segona meitat de la campanya, amb danys importants al boix. Les condicions climàtiques suaus i humides han afavorit la seva persistència. S'han realitzat tres tractaments amb *Bacillus thuringiensis* i mesures mecàniques per reduir la larva hivernal.

El cost de les actuacions és de 606,10 €.

Assecament de la bassa artificial. Font: Arxiu XPN

Actuacions de control i erradicació de flora invasora

En el marc del conveni de col·laboració entre la Diputació de Barcelona i el Consorci del Ter per a l'ordenació i la gestió del riu Ter i la seva conca fluvial a la Xarxa de Parcs Naturals dins la comarca d'Osona, s'han realitzat taques d'eliminació d'espècies exòtiques invasores.

L'any 2024 ja es van dur a terme actuacions de control, concretament es va actuar al rec de la Font de les Mares (Sant Quirze de Besora) i a l'entorn de la font d'en Nando i del pont, a Montesquiu.

Enguany, s'han repassat els rebrots que hi ha hagut en aquests tres sectors i s'han tractats peus i rodals d'ailant a altres municipis de l'eix del Ter, principalment Sant Quirze de Besora, però també Orís, Sant Vicenç de Torelló i Torelló.

Les actuacions es van iniciar durant el mes de juliol i es va fer un repàs dels rebrots a mitjans de novembre. Els peus amb un diàmetre superior es va aplicar el producte fitosanitari a través de perforacions a la base de la soca. Els peus més petits i en rodals més grossos, així com els rebrots i les repassades s'han tractat mitjançant la polvorització foliar del producte.

Cost d'eliminació d'ailant: 9.680 €.

Pel que fa a la robínia (*Robinia pseudoacacia*), s'han fet actuacions de control al costat de font del Castell per part de l'empresa Senplag amb un cost total de 242 €.

Eliminació d'estràmoni (*Datura stramonium*) en la zona de pastures del coll de Planeses: s'han fet actuacions amb la guarderia per a l'extracció i l'eliminació mecànica de 290 peus d'estràmoni.

Control de la plaga d'escolítids del gènere *Ips*

L'estiu de l'any 2022 s'havia advertit de la mortalitat de petits grups de pi roig en diferents zones del Parc i s'havia detectat la presència del coleòpter *Ips sexdentatus*, així com danys en els pins compatibles amb aquest insecte. A començament del mes de març d'aquest 2025, s'han instal·lat 10 trampes de feromones en els punts amb més afectació, 3 menys respecte a l'any 2024, degut al bons resultats obtinguts.

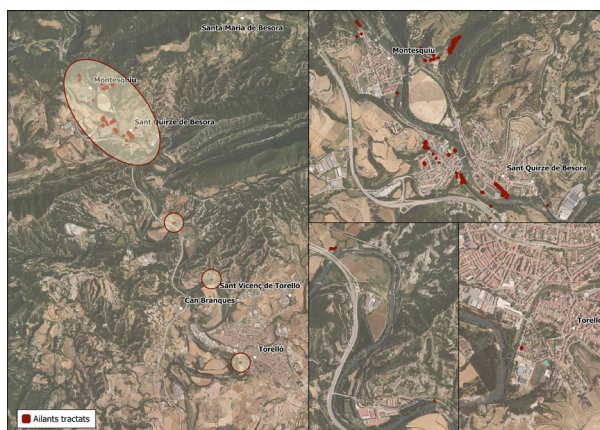
El cost de les feromones ha estat de 891 €.

Altres actuacions de conservació i millores d'hàbitats

Dins del marc de les actuacions derivades de l'Assaig de millora de l'estat ecològic de les pastures del Parc del Castell de Montesquiu, redactat pel Centre Tecnològic BETA de la Universitat de Vic, s'han fet actuacions en les finques de les Codines i la Casanova.

Aquest any 2025, s'hi han afegit dues pastures control a cadascuna d'aquestes finques.

Els resultats obtinguts d'aquest assaig, mostra clarament que la ressebra amb llavors de prats de dall ben conservats millora la riquesa i la diversitat florística, incrementa les espècies pròpies dels prats i manté el nivell habitual de producció que les pastures control. Aquest augment de la diversitat vegetal envers la control i també pot afavorir altres organismes, com els pol·linitzadors, especialment les papallones.

Fotografia. Mapa de distribució del tractament de l'ailant.
Font: Consorci del Ter

Pla de seguiment i recerca

Amb la voluntat de disposar d'un instrument per avaluar de manera continuada l'estat dels sistemes naturals, s'està duent a terme al Parc, des de l'any 1996, un conjunt d'activitats de seguiment de forma estructurada dels diferents factors que intervenen en l'evolució del medi. L'any 2025, s'han realitzat els estudis i seguiments següents.

- Pel que fa al canvi climàtic i la biodiversitat:
 - Xarxa Fenològica de Catalunya (**FENOCAT**)
 - Registre i tractament de les dades meteorològiques
 - Índex de Biodiversitat Potencial dels Boscors (Centre Tecnològic Forestal de Catalunya)
 - Centre de Monitoratge de la Biodiversitat de les Muntanyes Mediterrànies (Universitat de Barcelona)
 - Efectes de la gestió silvícola en relació al canvi climàtic en els boscors de pi roig (CREAF)
- Pel que fa a la fauna:
 - Pla de gestió del **cranc de riu** i la custòdia dels hàbitats d'interès (Paisatges Vius)
 - Programa de **seguiment de les poblacions de senglar** (Minuartia)
 - **Els ocells al parc** (SOCC i rapinyaires diürns)
 - Els micromamífers (**SEMICE**, Museu de Ciències Naturals de Granollers)
 - Seguiment de les poblacions de la invasió biològica de la papallona del boix (*Cydalima perspectalis*)
 - Les poblacions de quiròpters (Jordi Serra-Cobo)
 - Seguiment i diagnosi de les poblacions d'amfibis als punts d'aigua (Societat Catalana d'Herpetologia)
 - El gat fer i la comunitat de carnívors (Museu de Ciències Naturals de Granollers)
 - Macroinvertebrats aquàtics (**CARIMED**, CERM)
 - El liró gris (Museu de Ciències Naturals de Granollers)
 - Micromamífers semiaquàtics (Museu de Ciències Naturals de Granollers)
- Pel que fa a la flora:
 - Seguiment estandarditzat de la flora amenaçada (**SEFA**)
 - Seguiment de l'estat ecològic dels prats i pastures (Universitat de Vic)
- Pel que fa a altres seguiments:
 - Seguiment de l'estat de les fonts naturals (Consell Comarcal d'Osona)

Trobareu més informació al **web Conservació de la biodiversitat** de la Xarxa de Parcs de la Diputació de Barcelona.

La taula resum dels estudis que s'han fet enguany, amb els imports corresponents, és la següent:

Estudis 2025	Import (€)
Programa de seguiment de les poblacions de senglar (<i>Sus scrofa</i>) a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona per a les temporades de caça 2022-2023, 2023-2024, 2024-2025 i 2025-2026*	26.098,68
Conveni de col·laboració amb l'Institut Català d'Ornitologia (ICO) per a l'execució del Pla estratègic de seguiment i recerca (PESR) per a la conservació del medi natural a la Xarxa de Parcs Naturals*	100.000,00
Conveni de col·laboració amb el Patronat del Museu de Granollers per a la realització de programes de seguiment i recerca vinculats a la fauna silvestre d'interès de conservació de la Xarxa de Parcs Naturals*	105.000,00
Conveni de col·laboració amb el Museu de Ciències Naturals de Barcelona, l'Associació Catalana de Bioespeleologia i la Federació Catalana d'Espeleologia per cooperar en projectes de recerca en ambients càrstics i de patrimoni de col·leccions a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona*	7.000,00
Conveni de col·laboració amb el Servei Meteorològic de Catalunya, per al reforç de la Xarxa Fenològica de Catalunya i l'estudi dels impactes del canvi climàtic a la XPN*	7.497,37
Conveni de col·laboració amb l'associació Paisatges Vius per a l'execució del Pla de gestió del cranc de riu i la custòdia dels hàbitats d'interès a la Xarxa de Parcs Naturals gestionats per la Diputació de Barcelona	60.000,00
Conveni de col·laboració amb la Universitat de Barcelona per a la realització d'actuacions del Centre de Monitoratge de la Biodiversitat de les Muntanyes Mediterrànies a la Xarxa de Parcs Naturals*	83.000,00
Seguiment i diagnosi de les poblacions d'amfibis a diferents entorns naturals del Parc del Garraf, el Parc d'Olèrdola, el Parc del Foix, el Parc del Castell de Montesquiu, el Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, el Parc de la Serralada Litoral i l'Espai Natural de les Guàrdies-Savassona	25.476,55
Seguiment de les poblacions de quiròpters a diferents entorns naturals del Parc del Garraf, el Parc d'Olèrdola, el Parc del Foix, el Parc del Castell de Montesquiu i el Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac	16.206,11
Conveni de col·laboració amb el Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya per tal de desenvolupar les accions vinculades per a la conservació i millora del patrimoni natural de la província de Barcelona	52.000,00
Conveni de col·laboració amb la Universitat de Barcelona per a l'avaluació, millora i reconeixement social de la biodiversitat i la qualitat dels rius de la demarcació de Barcelona	56.000,00 €
Aquests convenis i contractes són conjunts amb diferents parcs de la XPN amb pressupost conjunt per a totes les actuacions.	

4.1.2. Activitats de prevenció i gestió del territori

Pla de vigilància i prevenció d'incendis (campanya d'estiu)

El personal del parc assisteix als briefings comarcals, que tenen lloc al Parc de Bombers de Vic durant la campanya d'incendis. Això permet estar al dia de tot el que passa i coordinar-se amb tots els equips d'emergències. Aquest 2025 no hi ha hagut cap incendi al Parc, però sí que hi ha hagut un petit conat d'incendi a la finca Vívoles, que limita amb el Parc al nord.

S'han seguit fent les tasques que preveu el Pla de prevenció d'incendis (PPI) per garantir que els mitjans d'extinció tinguin una mobilitat ràpida i eficaç dins del parc en cas d'emergència.

Aquest 2025 s'ha fet el repàs de manteniment de la plataforma i manteniment de la vegetació al camí de Roques Amples, amb poda inclosa, per una longitud d'1,7 km i amb un cost de 3.000 €. També s'han mantingut les seccions de servei al voltant de la xarxa viària bàsica del Parc, s'han revisat tots els hidrants a l'inici de campanya.

Finalment, l'empresa responsable ha fet el manteniment de la vegetació a les bases de les línies Ripoll-Molí suport 1 a suport 74 i Der. Bebiè suport 1 a suport 4 i la Federació d'ADF d'Osona ha fet el manteniment periòdic de la vegetació en la zona d'influència de la línia de mitja tensió «QUIRZE3» entre els suports 65 i 78, i les línies de baixa tensió del OS16005 dins el Parc.

Gestió de les finques públiques

El Parc del Castell de Montesquiu, a més del Castell i la seva masoveria, inclou les masies següents: la Casanova, la Solana, Planeses, Sant Moí i les Codines. Els antics camps de conreu agrícola d'aquestes masies sumen 70 ha, i s'han seguit mantenint i conservant. Al voltant del castell de Montesquiu també s'ha tingut una cura especial per mantenir la qualitat paisatgística de l'entorn i dels seus jardins.

Ramaderia

S'ha continuat amb el seguiment de les concessions dels contractes d'arrendament d'aprofitament de les finques públiques agràries per a pastures, els cavalls de Marcel Miranda han pasturat la Casanova i les Codines i les vaques de Pere Carbonell les Planeses i la Solana. També s'ha mantingut la petita explotació d'aviram (oques i ànecs, principalment) a la masia de Planeses.

Silvicultura

El Parc disposa d'un Pla Tècnic de Gestió i Millora Forestal redactat l'any 2001. Aquest pla estableix els treballs forestals que s'han de fer anualment. Al 2025, el Centre de Formació Forestal Especialitzada la Solana s'ha ocupat dels treballs a la unitat Ic2 sota el marcatge i la supervisió de l'enginyera forestal del parc.

Aprofitament tofoner

S'ha adjudicat la nova licitació de la concessió de l'aprofitament de tòfona que ha guanyat l'Agrupació de Tofonaires d'Osona, que era qui havia guanyat l'anterior concessió. Pel que fa a la plantació de roures micorritzats, s'ha seguit fent tasques de manteniment en la part de la plantació que no va quedar afectada per les obres del ramal de la C17 en direcció Ripoll. Al febrer s'ha recollit la primera tòfona de la història de la plantació.

Apicultura

Al 2023 es va publicar una nova licitació del contracte per a l'aprofitament apícola i va quedar desert.

Caça

S'ha mantingut la col·laboració amb la Societat de Caçadors de Sant Quirze, Montesquiu i Sora, i s'han coordinat les batudes per tal de controlar la població de senglar al Parc. S'ha posat un èmfasi especial en la senyalització de les batudes, tant a la zona de Planeses i la Solana, com a Sant Moí i a la baga de les Codines.

Delimitació de la finca pública

Finalment, pel que fa a la necessitat d'establir el límit més precís de la propietat de la Diputació de Barcelona, s'han començat a signar les primeres actes de delimitació amb les propietats veïnes.

Manteniment forestal i del patrimoni

El personal de manteniment del parc i els jardiniers han continuat duent a terme tasques de caràcter general, com ara la neteja dels voltants de la xarxa viària, dels equipaments i dels llocs d'alta freqüència; el manteniment de les infraestructures i instal·lacions d'ús públic; actuacions puntuals per tal de millorar l'acabat i la posada en marxa dels diversos projectes del parc, així com treballs forestals.

4.2. Desenvolupament sostenible i benestar de la població local

4.2.1. Polítiques de foment agrícola, forestal, de serveis i cultural

Subvencions

El Pla especial estableix, entre els seus objectius, compatibilitzar la protecció amb el desenvolupament social, econòmic i cultural de la població de l'àrea d'aplicació del pla. Amb aquesta finalitat, la Diputació de Barcelona té sis línies bàsiques d'ajut, que es regeixen per les bases publicades oficialment.

Les activitats que actualment poden ser objecte d'ajut són les següents:

- Activitats forestals (AF)
- Activitats agrícoles i ramaderes (AR)
- Instal·lació de calderes i estufes de biomassa (BM)
- Activitats d'entitats culturals, cíviques i esportives (EC)
- Activitats d'empreses de serveis (ES)
- Millora dels habitatges i restauració del patrimoni arquitectònic (HP)
- Passejades guiades (PG)

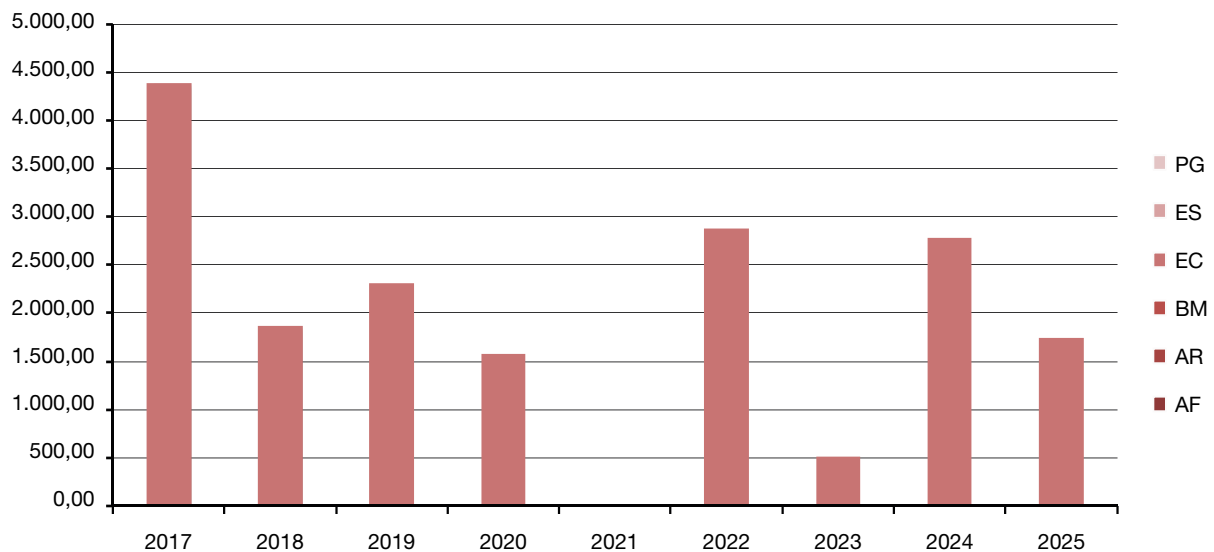
En aquest quadre es pot observar la distribució de les subvencions atorgades per línia (nombre i imports concedits enguany) i l'evolució en els darrers anys.

Distribució de les subvencions sol·licitades i atorgades per línia

Línia	Sol·licitades		Atorgades		% atorgament	
	Nombre	Import	Nombre	Import	%nombre	%import
AF	0	0,00	0	0,00	100,00	0,00
AR	0	0,00	0	0,00	100,00	0,00
BM	0	0,00	0	0,00	100,00	0,00
EC	3	2.310,00	2	1.740,00	66,67	75,32
ES	0	0,00	0	0,00	100,00	0,00
HP	0	0,00	0	0,00	100,00	0,00
PG	0	0,00	0	0,00	100,00	0,00
Total general	3	2.310,00	2	1.740,00	66,67	75,32

Evolució interanual de l'import atorgat

Línia	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
AF	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
AR	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
BM	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
EC	4.380,00	1.872,00	2.310,00	1.574,64	0,00	2.880,00	505,12	2.780,00	1.740,00
ES	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
HP	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
PG	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Total general	4.380,00	1.872,00	2.310,00	1.574,64	0,00	2.880,00	505,12	2.780,00	1.740,00

Viu el parc

Durant l'any 2025 s'ha continuat desenvolupant aquest programa de caracter ludicocultural a 10 dels 14 espais protegits de la XPN i que va començar el 1992 a Sant Llorenç del Munt i l'Obac. En el cas del Parc del Castell de Montesquiu arriba a la seva 30a edició.

El programa Viu el parc artístic es divideix en **dos blocs**: un d'activitats culturals i artístiques ofertes directament per la Diputació de Barcelona als diferents municipis del parc i que es realitzaven en indrets o equipaments proposats pels ajuntaments; i un segon bloc d'activitats d'abast més general que es realitzen dins l'àmbit del parc: Matinal al parc, Nit d'estels, Concursos de fotografia, etc.

Enguany, només s'han pogut dur a terme de forma plena els programes als parcs que se celebren a la primavera: Marina, Litoral i Sant Llorenç del Munt i l'Obac. El juliol s'acabava la concessió quadriennal (que gestionava l'empresa FUSIC) i no es va poder prorrogar aquest contracte fins a final d'any. Així, el programa només s'ha pogut desenvolupar plenament en aquells tres parcs. A la resta, que es fan a l'estiu i tardor (Montesquiu, Montseny, Garraf, Olèrdola, Foix, Guillerics-Savassona i Montnegre i el Corredor), només s'han pogut dur a terme les Matinals (per un contracte adjudicat a Trívium), a més dels concursos de fotografia i els cicles de Poesia als parcs, Parcs en concert i Òpera als parcs, que es gestionen per altres contractes.

Tot i aquesta situació adversa, el programa Viu el parc durant el 2025 va poder programar un total de 100 actes en 44 municipis, amb un total de 5.535 assistents. La xifra inclou els assistents als cicles de Poesia als parcs, Parcs en concert i Òpera als parcs.

Per a més informació del programa, podeu consultar la [pàgina web del Viu el parc](#).

Poesia als parcs

El cicle **Poesia als parcs** és un cicle poeticomusical que va néixer el 2005 en el marc del programa cultural «**Viu el parc**». Aquest cicle poètic, que itinera per 10 espais de la XPN i per l'Alguer (Sardenya), ha arribat enguany a la seva 20a edició. L'empresa contractista encarregada de la programació i coordinació és Tramoia Produccions Culturals.

Dins de l'àmbit del Parc del Castell de Montesquiú, es va presentar l'espectacle «Orfeu» de Lia Sampai i Adrià Pagès amb l'acompanyament de la ballarina Judit Marcè, que va tenir lloc als jardins del castell, dissabte 18 de maig. Hi van assistir 130 persones.

El cost total del programa ascendeix a 30.532,99 € que apleguen la filmació i edició de vídeos dels recitals (6.315,60 €), els costos de divulgació i els costos de gestió. Tots els recitals del programa són enregistrats i es poden veure al **canal de YouTube** propi, que enguany ha tingut 8.384 visualitzacions, mentre que la pàgina web del cicle ha tingut 2.484 visites.

Recital «Orfeu» de Lia Sampai i Adrià Pagès, amb l'acompanyament de la ballarina Judit Marcè, que va tenir lloc als jardins del castell el 18 de maig. Font: Tramoia

Parcs en concert

El castell de Montesquiu va acollir el 4 de maig de 2025 el segon concert del cicle Parcs en concert 2025, reunint més de 150 persones en aquest emblemàtic espai patrimonial situat al cor del Parc del Castell de Montesquiu, en col·laboració amb el cicle Música a la gespa. La cantautora garriguenca Tracy Sirés hi va presentar en primícia el seu segon àlbum, *Peace and Gold*, amb un concert íntim i emotiu que va fusionar folk i pop contemporani, acompanyada de baix elèctric i percussions, i amb una comunicació propera amb el públic a través de les explicacions en català de les històries que inspiren les seves cançons. Malgrat el trasllat a l'interior de la Cabanya del Castell a causa de la previsió de pluja, la cita va ser un èxit rotund, amb una gran assistència i un ambient càlid, completat amb visites guiades al castell i una oferta de vermut i productes gastronòmics de proximitat (Carns i embotits Collfred, de Sant Quirze de Besora) que van posar en valor el territori i el seu patrimoni cultural.

Podeu consultar tota la informació del programa [Parcs en concert](#).

Actuació de Tracy Sirés. Font: Arxiu: XPN

Carta Europea de Turisme Sostenible (CETS)

La Carta Europea de Turisme Sostenible (CETS) és un projecte impulsat per la Federació EUROPARC, que valida que un territori disposa d'una estratègia en turisme que compleix unes pautes de sostenibilitat i que ha estat elaborada en consens amb els agents del territori.

La CETS reflecteix la voluntat de les institucions encarregades de la gestió dels espais naturals protegits (ENP) d'afavorir un turisme que compleixi els principis del desenvolupament sostenible i compromet els signants a portar a terme una estratègia local a favor del turisme sostenible.

Pretén promoure les col·laboracions per a la planificació i el desenvolupament sostenible del turisme. Entén que les entitats gestores dels ENP no han de treballar en solitari, sinó en col·laboració amb tots els implicats en l'activitat turística, en l'ENP o al seu voltant. Així, els signants acorden adoptar mètodes de treball basats en l'aliança i la col·laboració.

El Consell Coordinador del Parc va acordar l'11 de desembre d'iniciar el procés i plantejar com a objectius per a 2026 la creació del grup motor i el fòrum de treball. El dia 19 de desembre, el director del parc va assistir a la reunió d'alcaldes del Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura per explicar la CETS i començar a definir l'àmbit geogràfic d'aplicació.

4.2.2. Infraestructures i serveis generals

A fi de contribuir al desenvolupament bàsic de l'activitat econòmica de la població a l'entorn del parc, se segueix una política de col·laboració amb els ajuntaments per a la millora dels serveis bàsics i de les infraestructures, especialment la xarxa viària dins l'àmbit de l'espai protegit. Per aquest motiu, s'ha incidit en el manteniment dels camins.

Dins l'àmbit del parc també es té cura del manteniment de la xarxa de distribució d'aigua als equipaments i a les masies, de la recollida d'escombraries, del sanejament de les aigües residuals, així com del manteniment de les calderes de biomassa instal·lades i les corresponents xarxes de calor.

Manteniment de la xarxa viària

Mitjançant un contracte obert de manteniment de camins, l'empresa Excavacions Morató ha millorat l'estat de la xarxa viària del Parc, incidint especialment als camins de l'Obaga del llac, l'Antic Càmping de Planeses i els Emprius. La inversió ha estat de 15.951,56 €.

Senyalització

L'any 2025, la Xarxa de Parcs Naturals ha estrenat una nova imatge gràfica que ja s'ha començat a aplicar en els diferents senyals.

S'ha elaborat una nova Guia de senyalització i s'està preparant un nou Manual de senyalització. Podeu consultar la documentació actual en aquest enllaç: <https://www.diba.cat/ca/web/espais-naturals/comunicacio>

Enguany, a banda dels vinils provisionals per a reposició urgent i els cartells temporals relatius a la informació sobre el risc d'incendi, que s'han preparat des del Departament de Reproducció Gràfica de la Subdirecció de Logística de la Diputació de Barcelona, al parc /espai natural s'han adquirit 5 senyals, per un import total de 614,64 €. Una bona part d'aquests senyals s'ha destinat a la renovació de la senyalització existent i a la reposició per vandalisme.

Font: Arxiu XPN

Gestió de residus i recollida d'escombraries

Enguany, s'ha extingit el conveni amb l'Ajuntament per a la recollida de residus del Parc i s'ha fet el pagament a través d'una taxa municipal de 18.121,40 €. Els punts de recollida s'han reduït a tres: la Masoveria del castell, l'Escola de Natura de les Codines i el restaurant La Casanova.

Al juny de 2024, l'Ajuntament de Montesquiu ha iniciat el sistema de recollida porta a porta i s'han retirat les àrees de recollida del Castell i de la Devesa de les Codines per concentrar la recollida en tres únics punts al parc.

Altres projectes i actuacions

Durant el 2025 s'han seguit fent actuacions de manteniment i millora al parc, mitjançant contractes de serveis amb empreses especialitzades:

- Pla d'Autocontrol i Gestió de l'Aigua, que inclou la cloració de l'aigua potable, amb l'empresa TECNIMA.

- Buidat de les fosses sèptiques de la Solana i les Codines i el sistema de depuració biològic dels equipaments centrals, amb l'empresa NEIDA.
- Servei de neteja dels equipaments amb l'empresa MITIE FACILITIES.
- Serveis de desinsectació i desratització, amb l'empresa ANTICÍMINEX fins a setembre i amb l'empresa GRUP GEPOK a partir d'octubre.
- Revisió i manteniment dels equips de prevenció d'incendis, amb l'empresa SEGUFOC.
- Manteniment d'aparells elevadors, amb l'empresa EMBARBA.
- Revisió i manteniment de parallamps, amb l'empresa INGESCO.
- Revisió i manteniment dels sistemes de seguretat amb l'empresa SABICO.

4.3. Ús públic i educació ambiental

4.3.1. Creació i manteniment d'equipaments

Castell de Montesquiu

La gestió d'aquest equipament es porta a terme mitjançant el conveni amb el Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura i l'Ajuntament de Montesquiu. Aquest 2025 els horaris de les visites guiades s'han fixat a les 10 h, les 11 h, les 12 h i les 13 h tots els dissabtes, els diumenges i festius. Durant els mesos de juliol i agost s'amplien les visites en els mateixos horaris però de dimecres a diumenge. El centre de recursos del castell ha seguit acollint activitats formatives i jornades tècniques.

Aquest any, a més de les tasques de manteniment habituals, s'han fet les accions següents:

- Millores en el quadre elèctric per superar la inspecció del RITE.
- Condicionament parcial de la sala de reserva de bens.
- Endreça dels racks de telecomunicacions.
- Manteniment de la façana est.

El cost total de les tasques de manteniment del castell ha sigut de 20.146,57 €.

La Cabanya del Castell

A la tardor, s'ha inaugurat la tercera exposició d'art i educació ambiental «La memòria del fang», del ceramista Jan Madrenas, que suposa una continuïtat del nou projecte per a aquest equipament. Aquesta exposició es preveu que duri fins a finals del curs escolar. S'ha continuat amb els treballs de manteniment general.

La Masoveria. Oficines del parc

Ha seguit acollint les oficines del parc i s'hi ha fet les actuacions de manteniment habitual i de neteja. El cost de les tasques de manteniment a la masoveria ha estat de 2.374,86 €.

La Casanova del Castell

Aquest equipament s'ha reobert finalment al mes de maig després de gairebé 7 anys tancat.

Durant la primera meitat de l'any s'ha fet una neteja a fons, s'ha pintat l'edifici, s'han adaptat els lavabos i s'han posat a punt totes les instal·lacions i serveis amb un cost de 56.360,24 €.

Escola de Natura les Codines

Aquest equipament està concessionat, des del mes de novembre de 2012, a la Fundació Catalana de l'Esplai, conjuntament amb el campament juvenil. S'ha fet una reparació del sistema de calefacció i s'ha repassat la teulada i petits punts del parament exterior, amb un cost de 3.973,50 €.

Campament juvenil Devesa de les Codines

Enguany, el campament juvenil Devesa de les Codines ha seguit gestionat per la Fundació Catalana de l'Esplai, de manera conjunta amb l'Escola de Natura les Codines. D'acord amb la normativa vigent, disposa de tots els elements necessaris per desenvolupar l'activitat d'acampada. Enguany, l'equipament ha recuperat l'activitat habitual.

La Solana. Centre de Formació Forestal Especialitzada

Des de l'any 2006, la Solana funciona com a equipament de formació forestal especialitzada. El Consorci de la Vall de Ges, Orís i Bisaura el gestiona en col·laboració amb la Diputació de Barcelona i hi organitza diferents cursos de formació forestal. Aquest 2025, s'ha pintat l'aula taller, s'han seguit substituint llums interiors per il·luminació led i s'ha fet una millora de la teulada. El cost total ha estat de 8.880,61 €.

Planeses

A la masia de Planeses no s'ha fet cap manteniment aquest 2025.

Sant Moí

Aquest equipament segueix sense cap ús més enllà de l'acollida de l'aplec anual de Sant Moí. A l'ermita s'ha repassat la teulada de sobre l'absis per evitar l'entrada d'humitats, amb un cost de 1.454,63 €.

Nau magatzem - garatge de vehicles

A la nau magatzem s'hi ha fet el manteniment general i s'hi han reparat alguns sensors de detecció d'incendis i la persiana de la porta principal, amb un cost total de 1.053,29 €.

Jardins del castell

S'han fet tasques de manteniment de l'arbrat, s'han fet estassades generals a tot el conjunt, per millorar l'aspecte del jardí i facilitar l'accés a l'itinerari accessible.

Àrea d'esplai de la font del Castell Xic

Aquesta àrea disposa de cinc taules de pícnic al voltant de la font que porta el mateix nom. S'hi ha fet les feines de jardineria i manteniment habituals i s'han envernissat les taules de pícnic.

Altres equipaments lleugers

S'han fet les tasques habituals de manteniment forestal i s'han retirat arbres tombats al voltant de les pistes principals. També s'han netejat petits abocaments de deixalles al voltant de pistes i zones d'aparcament.

La Casanova del Castell. Font: Arxiu XPN

Actuacions en itineraris

Enguany, s'ha fet una millora de la senyalització i del traçat de l'itinerari SL-C 130 Sant Moí i s'han retirat arbres tombats per les pluges que afectaven itineraris.

4.3.2. Activitats d'ús públic, educació ambiental i comunicació

Estratègia d'educació ambiental del Parc del Castell de Montesquiu

El Pla marc d'educació ambiental i voluntariat de la XPN estableix un seguit d'accions clau amb una visió conjunta de tots els parcs per millorar i enfortir la gestió de l'educació ambiental.

Ahora, el Pla marc té com a objectiu facilitar als equips gestors dels parcs la planificació, el disseny, la realització i l'avaluació de les propostes, els programes i les actuacions d'educació ambiental. Aquestes coordenades de treball s'han de concretar en l'elaboració, de forma participada, d'un programa específic d'educació ambiental.

L'any 2025 s'han elaborat les diagnosis de l'estat de l'educació ambiental dels parcs de Marina, Litoral i del Montnegre i el Corredor. A partir d'aquests treballs, cada parc elaborarà el seu pla, d'acord amb les seves particularitats ambientals, socials i geogràfiques.

Pla d'ús públic del Parc del Castell de Montesquiu

Per tal de garantir l'ús públic de l'espai protegit d'una manera compatible amb la resta d'objectius de gestió, el Parc del Castell de Montesquiu s'ha dotat d'un model d'ús públic, en el qual es defineixen un seguit de serveis i equipaments, amb criteris d'ordenació i de qualitat de l'oferta.

El Pla d'ús públic del parc no existeix encara com a document escrit, sinó que és el marc de referència que, d'acord amb el que estableix el Pla especial, defineix un model d'ús públic i estableix uns programes i unes actuacions que el desenvolupen.

El pla té diversos objectius generals, com són:

analitzar la situació actual i les potencialitats de l'oferta i la demanda en relació amb l'ús públic al parc; avaluar la incidència de l'ús públic en el desenvolupament local i el seu impacte ambiental, i establir mesures de foment i altres estratègies que permetin compatibilitzar l'ús públic amb la protecció de l'espai natural.

Activitat escolar al parc. Font: Arxiu XPN

Nou programa de gestió de l'equipament: EUROMUS

L'any 2024, amb la signatura del nou conveni de col·laboració formalitzat entre la Diputació de Barcelona, el Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura i l'ajuntament de Montesquiu, relatiu a la gestió dels serveis dins l'àmbit de l'ús públic, vinculats al Castell de Montesquiu, s'ha acordat la contractació del «Subministrament d'un programa informàtic de gestió d'equipaments culturals per a la gestió, control i explotació de visites al castell de Montesquiu i activitats del Parc del Castell de Montesquiu».

Aquesta contractació ha estat motivada per cobrir la necessitat de gestionar els serveis als visitants i la gestió interna d'aquests serveis del Parc del Castell de Montesquiu de manera integral: la gestió de reserves de visites, venda d'entrades i inscripcions, venda de productes de la botiga i gestió del lloguer d'espais.

Aquest 2025 s'ha posat en funcionament l'aplicatiu de Gestió Cultural Euromus permet dur a terme totes aquelles gestions que són pròpies d'un equipament cultural com és el castell de Montesquiu:

- Gestió diària de l'equipament del castell i la programació d'activitats al Parc: agenda de reserves, agenda de personal, agenda d'espais.
- Processos de venda de les visites, els articles de la botiga del castell i les activitats al parc.
- Venda online d'entrades al castell i activitats que es desenvolupen al Parc, sense cobrament de comissió per entrada venuda.
- Control de pagaments i facturació.
- Gestió d'articles de la botiga i de l'estoc.
- Gestió de l'ocupació de les visites guiades.
- Gestió de reserves de visites escolars, grups i agències.
- Gestió de reserves d'activitats.
- Agenda de reserves de visites guiades.
- Control i assignació de reserves de sales i espais (centre de recursos, Cabanya, jardins...).
- Gestió del personal: horaris i control de guies, assignació de guies a les reserves.
- Emissió de factures, de tiquets i de reserves.
- Realització de múltiples informes d'estadístiques de visitants.
- Importació de dades.
- Anàlisi del públic objectiu per establir estratègies de comercialització a través d'eines de CRM (relació de gestió amb els clients) o de mailing incorporades.
- Creació i enviament de mailing a clients.
- El contracte contempla:
 - Un programari amb una llicència de punt de venda i dues de gestió interna.
 - Una plataforma de venda online d'activitats i entrades, vinculada al programari de gestió interna, la qual no impliqui cap comissió per entrada venuda.
 - Elements perifèrics necessaris pel funcionament del punt de venda: pantalla tàctil i calaix porta-monedes.
 - Suport i manteniment per a la instal·lació i configuració del programari.
 - Suport i manteniment del programa de venda online.
 - Formació sobre la configuració i l'ús del programari de punt de venda i de gestió interna.

El contracte també inclou el servei de manteniment, actualització i millora dels programaris.

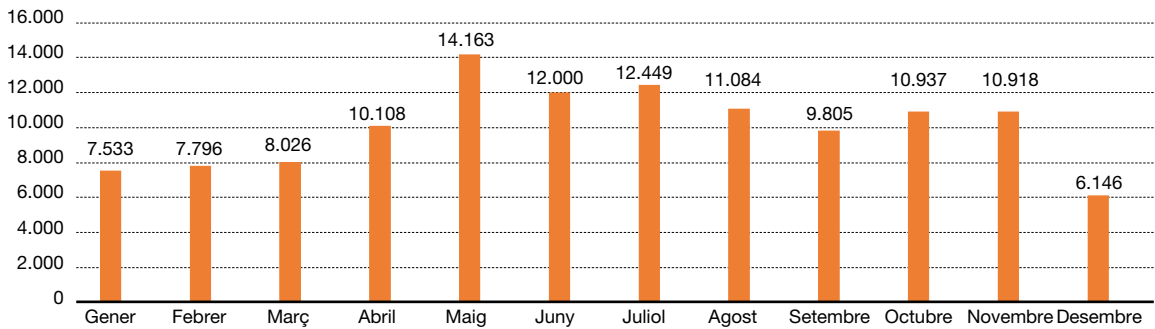
Dades de freqüentació

Visitants i usuaris del parc per equipaments

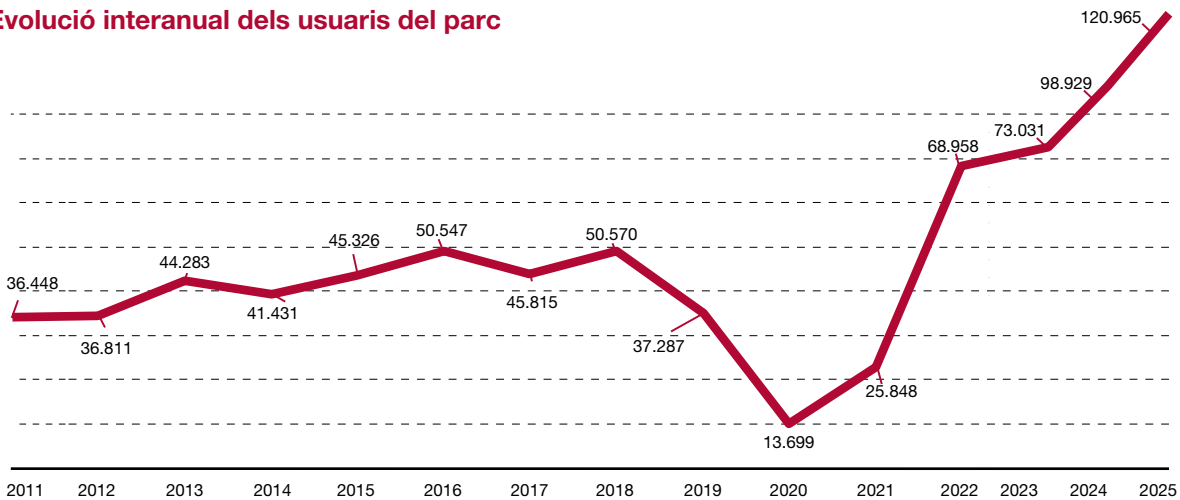
Mes	Equipament										
	Aparcament - A peu	Visites al Castell	Devesa de les Codines	Casanova (restau- rant)	La Solana	Les Codines	Programes pedagògics	Activitats d'ús públic	Cabanya del Castell	Jardins Castell	Centre de Recursos
Gener	6.018	367	0	0	82	1.030	9	0	27	0	0
Febrer	6.101	844	0	0	83	675	0	0	0	0	93
Març	6.787	553	0	0	83	81	221	226	40	0	35
Abril	7.941	1.123	60	0	268	470	96	130	0	20	0
Maig	9.735	881	53	326	268	1.254	1.376	100	60	0	110
Juny	7.780	438	144	1.065	268	1.051	654	350	0	130	120
Juliol	7.880	574	825	992	27	1.079	66	0	786	200	20
Agost	8.239	1.096	0	676	27	992	0	54	0	0	0
Setembre	8.024	427	0	561	27	126	0	550	0	0	90
Octubre	7.311	590	0	761	98	912	598	502	0	0	165
Novembre	7.927	524	0	645	171	916	388	15	115	66	151
Desembre	5.111	332	0	419	125	119	0	0	0	0	40
Total	88.854	7.749	1.082	5.445	1.527	8.705	3.408	1.927	1.028	416	824

Distribució mensual i evolució interanual de la freqüentació del parc

Distribució mensual dels usuaris del parc

Evolució interanual dels usuaris del parc

Pla d'informació als visitants

El Parc del Castell de Montesquiú disposa, per atendre el públic visitant, d'un pla d'informació permanent que ha continuat funcionant d'acord amb els paràmetres establerts des de l'any 2005. Aquest pla està operatiu durant tot l'any i el duen a terme quatre persones:

- Una coordinadora que s'ocupa de la informació i de les reserves de dimarts a dissabte, combinat amb la tasca de guiatge de públic familiar i escolar.
- Dues guies que els caps de setmana alternen la tasca d'informació al castell amb les visites guiades.
- Una tècnica que s'ocupa de la comunicació i difusió en mitjans de comunicació i xarxes socials i també de les activitats dirigides a escoles.

El castell de Montesquiú funciona com a punt d'informació als visitants els caps de setmana, festius i també els dies laborables de juliol i agost.
Font: Arxiu XPN

S'ha donat continuïtat al nou conveni de col·laboració amb el Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura, amb un import de 215.000 € anuals, que ha permès desenvolupar aquest pla d'informació.

Activitats del Centre d'Informació del Castell de Montesquiú

A l'enllaç següent trobareu la [memòria de les activitats](#) d'enguany del Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura, que inclou totes les activitats del Centre d'Informació del Castell de Montesquiú.

Cal destacar les visites guiades al castell de Montesquiú, que aquest 2025 han rebut 8.646 visitants, 807 dels quals eren públic escolar.

Mercat del Ram de Vic

A la mostra de turisme d'Osona del Mercat del Ram de Vic (de l'11 al 13 d'abril de 2025) es va establir un estand dels espais naturals protegits de la comarca, amb informació de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona, el Parc del Castell de Montesquiú i el Parc Natural i Reserva de la Biosfera del Montseny. En aquest taulell s'hi oferia material divulgatiu i informatiu dels espais naturals i de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona de la qual formen part.

Presència del parc al Mercat del Ram de Vic. Font: Arxiu XPN

Activitats culturals i d'educació ambiental promogudes pel Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura

Podeu consultar la [memòria de les activitats](#) d'enguany del Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura, que inclou totes les activitats d'ús públic, culturals i d'educació ambiental al parc.

Propostes d'Aprenentatge Servei (APS) i Servei Comunitari

Des del 2005 la metodologia educativa d'Aprenentatge Servei (APS) es desenvolupa en el Servei de Gestió de Parcs Naturals. Des d'aleshores s'ha seguit donant suport a projectes de Servei Comunitari (SC) en instituts d'Educació Secundària i en els treballs de final de grau o màsters universitaris, que cada cop més, sol·liciten fer-se en espais naturals protegits.

Aquest any 2025 s'han pogut atendre una proposta d'APS i Servei comunitari al Parc del Castell de Montesquiu.

Servei Comunitari Parc del Castell de Montesquiu 2025

Nom del projecte	Centre/s educatiu/s	Empreses o associacions
Servei Comunitari INS Bisaura	INS Bisaura	Parc Montesquiu

Podeu trobar més informació a la [Memòria d'activitats del Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura](#).

Escola de natura i àrea d'acampada de les Codines

L'Escola de Natura les Codines i el campament juvenil Devesa de les Codines estan situats dins de l'àmbit de protecció del Pla especial del Parc del Castell de Montesquiu, a la finca les Codines, terme municipal de Montesquiu, al sud de la carretera de Sora BV-4655, PK 1, i són propietat de la Diputació de Barcelona.

La gestió de l'Escola de Natura les Codines es va adjudicar l'any 2012 en règim de concessió administrativa, mitjançant un contracte entre la Diputació de Barcelona i la Fundació Catalana de l'Esplai, amb una vigència de dos anys. Posteriorment, la Diputació de Barcelona va presentar les bases per a la concessió administrativa per gestionar els equipaments de l'Escola de Natura les Codines i el campament juvenil Devesa de les Codines. El contracte es va signar el 17 de novembre de 2014, té una vigència de deu anys per als dos equipaments i dos anys més de pròrroga.

La Solana. Centre de Formació Forestal Especialitzada

La Diputació de Barcelona col·labora econòmicament amb el Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura per al funcionament del [Centre de Formació Forestal Especialitzada \(CFFE\)](#) i l'impuls de noves iniciatives de millora i innovació del CFFE.

El CFFE del Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura és un centre de formació que té com a principals objectius la dignificació i professionalització del treball forestal, així com la millora de la productivitat i la disminució dels riscos i accidents associats al treball forestal.

Viu el parc a l'escola

El programa «Viu el parc a l'escola» és la línia educativa del programa Viu el parc.

Està adreçat principalment als **alumnes de 5è curs de primària de les escoles públiques que es troben dins l'àmbit territorial d'algun dels espais naturals protegits** que conformen la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona (XPN). Pel 2024, el programa ha tingut un pressupost de 82.522 €, IVA inclòs € i ha estat coordinat per CIMA. Les activitats educatives en l'entorn del parc són portades a terme per Aprèn, serveis ambientals.

En aquest sentit, les activitats de la segona fase al parc s'han realitzat al llarg del mes de maig al voltant del conjunt monumental d'Olèrdola. Aquestes jornades han aplegat un total de **77 infants de 3 centres educatius de 3 municipis de parc**.

L'alumnat participant ha rebut el llibre *La Xara i el Pau i el castell màgic*.

D'altra banda, el programa escolar de Montesquiu compta amb la realització d'una Agenda escolar que els alumnes de cinquè elaboren durant el curs i que serveix per al curs següent (2024-2025). La temàtica d'aquest curs de l'agenda ha estat relacionada amb els entorns aquàtics.

Durant l'any 2025, el nombre de visites al [web del Viu el parc a l'escola de la XPN](#) ha estat de 3.443.

Dia Europeu dels Parcs i Setmana de la Natura

Aquest any, el lema del dia 24 de maig va ser «**Junts per la Natura**». El Dia Europeu dels Parcs, celebrat conjuntament amb la Setmana de la Natura, va oferir propostes des del dia 23 de maig al 8 de juny.

Durant aquests dies, la Xarxa de Parcs Naturals va promoure activitats, totes gratuïtes, per commemorar aquesta efemèride: passejades i visites guiades, exposicions, conferències, projeccions, jornades de portes obertes, concerts, tallers, matinals festives, banys de bosc, sessions de contacontes o activitats de voluntariat, entre altres.

Cal destacar que 29 biblioteques que formen part del programa «Parcs i biblioteques... naturalment!» van participar en aquesta efemèride duent a terme 29 activitats i amb un total de 608 participants.

En total, pel **Dia Europeu dels Parcs** es van programar més de 100 activitats en 11 parcs, totes gratuïtes i la majoria de caràcter familiar amb 1.731 persones participants.

Durant la desena edició de la **Setmana de la Natura**, amb el lema «Amb tu, celebrem la Natura!» es van organitzar a tot l'àmbit català més de 500 activitats per promoure la implicació ciutadana en la conservació de la natura. Hi va haver al voltant de 300 organitzacions implicades i més de 22.000 persones participants.

Dia Europeu dels Parcs i Setmana de la Natura al Parc del Castell de Montesquiu

Equipament o guiatge	Activitat	Assistents
Jordi Serra Cobo	Ratpenats, quins desconeguts!	25

Alumnes del Parc participant en el programa «Viu el parc a l'escola». Font: APREN

Passejades guiades

Des de l'any 2011, el Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura organitza rutes guiades (fins al 2022 de marxa nòrdica) amb l'objectiu de descobrir el medi natural de l'EIN Serres de Milany - Santa Magdalena i Puigsacalm- Bellmunt.

Des del 2024 el Parc del Castell de Montesquiu va incloure totes les activitats d'educació ambiental que fa en els seus programes de primavera i tardor dins el programa de passejades guiades, d'aquesta manera es fusionen els programes d'activitats de primavera i de tardor i el programa de Rutes guiades en el programa de Passejades guiades i altres activitats.

De totes maneres, per tal d'augmentar la difusió del programa al territori, es continuen publicant les postals de les activitats de primavera i de tardor.

Aquest 2025 s'han realitzat un total 23 activitats incloses en el programa Passejades guiades i altres activitats amb una participació total de 1.144 persones.

Podeu consultar tota la informació al [web de Passejades guiades](#).

Font: Arxiu XPN

Programa Coneguem els nostres parcs

Programa adreçat al 6è curs de Primària de les escoles públiques i concertades de la província de Barcelona des del curs 1983-1984. La gestió del programa va a càrrec de l'empresa Lavola Anthesis, mitjançant un contracte de serveis.

	Municipis participants	Escoles participants	Alumnes	Mestres	Pressupost global	Suport al transport(1)
Total programa	70	187	6.868	588	86.240,00 €	79.700 €
Total itinerari Montesquiú	2	2	46	3		

(1) Subvenció als ajuntaments pel transport en autocar el dia de la sortida al parc, a través d'un fons de prestació del Catàleg de Serveis.

Durant l'any 2025, el nombre de visites al web del programa Coneguem els nostres parcs ha estat de 6.752.

Activitat de descoberta del medi integrada dins del programa «Coneguem els nostres parcs». Font: Anthesis-lavola

Estades a les escoles de natura amb pernoctació

Estades de curta durada amb pernoctació als equipaments pedagògics de la XPN, propis o en conveni. Es donen ajuts econòmics a les escoles per subvencionar el cost diari de l'estada. L'any 2025, l'import total destinat a subvencionar va ser de 44.996,87 €.

Escola de natura	Parc	Alumnes	Escoles
Les Codines	MTQ	321	7
Total programa	1.502	26	

Exposicions temporals a l'Espai d'Art Cabanya del Castell

Des del mes d'octubre de 2023, es va iniciar una nova etapa a l'equipament de la Cabanya després de 20 anys fent exposicions mensuals de diferents disciplines artístiques.

Aquest nou projecte sorgeix de la necessitat de replantejar el concepte d'exposicions a la Cabanya per donar-los un sentit conjunt, una línia conceptual que es basa en dues línies principals: l'estudi i la interpretació del territori i l'entorn natural. L'objectiu d'aquest nou plantejament de la Cabanya és que cada exposició, des de diferents formats i propostes d'art contemporani, busqui sensibilitzar-nos vers les problemàtiques que afecten el medi ambient, oferint oportunitats per aprendre i assajar nous punts de vista, nous comportaments i noves formes de vida més respectuoses amb el planeta.

Les dues línies de treball esmentades s'exposen a continuació:

- **Territori i entorn:** sota aquests conceptes, entenem el context del Parc del Castell de Montesquiu, la seva vinculació amb l'entorn més pròxim i el fet que sigui la seu d'un parc natural. Això últim comporta que aquest sigui un espai que compta amb un programa d'activitats pròpies dedicat a la preservació, estudi i difusió del paisatge natural i de la història del lloc. En són exemple les diferents propostes de programació de concerts, tallers, activitats i cicles que es duen a terme al llarg de l'any. Per tant, la proposta curatorial que plantejem intentarà complementar aquest programa.
- **Educació ambiental:** per treballar aquesta línia, ens centrarem en abordar la situació actual d'emergència climàtica. Seguint les idees d'autors com Joseph Cornell, defensem les pràctiques artístiques com a eines que ens permeten relacionar-nos amb l'entorn natural per mitjà d'experiències personals, poètiques, estètiques i sensibles. Així doncs, potenciarem la mostra i l'activació de propostes artístiques contemporànies que, d'acord amb aquesta línia de pensament, ens permetin assajar nous punts de vista, nous comportaments i noves formes de vida més respectuoses amb el planeta.

La curadoria va a càrrec de Morir de Frío (Anna Dot i Blai Marginedas), un col·lectiu artístic dedicat a la difusió i reflexió de les arts en tots els seus contextos. El projecte ha estat proposat amb la complicitat del Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura i del Parc del Castell de Montesquiu.

Es programa una exposició a l'any que dura tot el curs escolar, d'octubre a juny. El juliol i agost l'Espai d'Art Cabanya del Castell acull l'exposició Bisaurart, una exposició col·lectiva creada per diferents artistes del territori.

Brodats Salvatges: enfilat el paisatge

Durant la primera meitat del 2025, la sala ha acollit el projecte Brodats Salvatges: enfilat el paisatge dels Artistes Salchichas. L'exposició es va inaugurar el 20 d'octubre de 2024 al vespre i estarà vigent fins el 22 de juny de 2025, per tant tot el curs escolar.

La memòria del fang – 2025/2026

L'exposició, inaugurada al novembre d'aquest 2025, es titula «La memòria del fang», de l'artista i ceramista Jan Madrenas.

Jan Madrenas Girbau neix a Bóixols (Catalunya) el 20 de maig de 1995, creix en un entorn rural, envoltat de naturalesa, on descobreix l'art de la ceràmica observant el seu pare, Pep Madrenas, treballant amb torn de peu i forn de llenya.

Parc del Castell de Montesquiu

Ed'A

Espai d'Art La Cabanya del castell

La memòria del fang
Jan Madrenas

Inauguració: dissabte 8 de novembre a les 11.30 h
Del 8 de novembre de 2025 al 21 de juny de 2026
Dissabtes i festius, de 10 h a 14 h, entrada lliure
Visites de grups escolars (de dimarts a divendres, amb reserva prèvia)

Organització: Parc del Castell de Montesquiu
Comissaris: Col·lectiu Morir de Frío

Xarxa de Parcs Naturals | **Diputació Barcelona**

La mostra «La memòria del fang», del ceramista, neix com a continuació de «Al cor del fang», acció presentada a la galeria Espai 11, a Vic, i posa l'èmfasi en el forn com a espai de trobada entre pare i fill. Si abans la mirada se centrava en la intimitat del gest i la fragilitat de la matèria, ara el protagonisme recau en el foc i la seva capacitat transformadora.

Exposició «La memòria del fang». Font: Arxiu XPN

Parcs i biblioteques... naturalment!

El programa està impulsat en col·laboració amb la Gerència de Serveis de Biblioteques i es duu a terme a 60 biblioteques i 9 centres de documentació de l'àmbit de 10 espais naturals protegits de la XPN (Marina, Litoral, Montnegre-Corredor, Sant Llorenç, Montseny, Garraf, Olèrdola i Foix).

Enguany s'han posat les bases per a la incorporació dels Parc del Castell de Montesquiu i l'Espai Natural de les Guillerries-Savassona el 2026. Hi participaran:

- Biblioteca Pompeu Fabra de Sant Quirze de Besora
- Bibliobús Serra de Bellmunt
- Bibliobús Tagamanent

Reunió a la Biblioteca Anton Carrera de Sant Julià de Vilatorrada. Font: Arxiu XPN

Activitats amb voluntariat al parc

Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals

El **Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals** (CVPN) és un projecte de participació i sensibilització ambiental obert a totes les persones usuàries de la Xarxa de Parcs Naturals. Aquest any, el CVPN ha arribat a la seva fi i la jornada de comiat es va fer al Parc el 14 de juny, amb 67 participants.

El 24 de maig s'havia fet l'última acció del CVPN al Parc, consistent en el desmantellament de tancats obsolets a la zona del Llac, amb la participació de 18 persones voluntàries.

Última activitat del CVPN al Parc. Font: Arxiu XPN

l'Ida de dades de pluviometria en diferents punts del Bisaura, que el parc rep, centralitza, archiva i envia a la revista local *EI 855* perquè les publiqui.

Altres accions de voluntariat

Aquest 2025 s'ha mantingut l'activitat de servei comunitari al parc per part dels alumnes de quart d'ESO de l'Institut Bisaura. Hi ha participat 4 nois i noies fent una acció d'informadors a l'aparcament del castell en els caps de setmana de més afluència de visitants, a la primavera i a la tardor.

En moments puntuals durant l'any algunes entitats col·laboradores en seguiments ecològics han treballat amb voluntariat per fer una part de la seva tasca, com és el cas dels amfibis, ocells i mamífers.

Durant tot l'any, un petit grup de persones han continuat col·laborant voluntàriament en la reco-

Alumnes de l'Institut Bisaura realitzant el projecte «Els joves som del parc». Font: Arxiu XPN

Propostes d'Aprenentatge Servei (APS) i Servei Comunitari

Des del 2005, la metodologia educativa d'Aprenentatge Servei (APS) es desenvolupa en espais naturals gestionats pel Servei de Gestió de Parcs Naturals. Des d'aleshores, s'ha continuat donant suport a projectes en l'especialització de Servei Comunitari (SC) en instituts d'educació secundària i en els treballs de final de grau o màsters universitaris que, cada cop més, sol·liciten fer-se en espais naturals protegits.

Aquest any s'ha pogut atendre una proposta de servei comunitari al Parc del Castell de Montesquiú.

Servei Comunitari al Parc del Castell de Montesquiú

Nom del projecte	Centre educatiu	Entitat
Els joves som part del Parc	INS Bisaura	Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura

Foment de l'accessibilitat al parc

Accessibilitat a Montesquiú

Per facilitar l'accés al medi natural a les persones amb diversitat funcional, la GSEN destina una partida anual de 30.000 €. Enguany, s'ha completat el *Pla d'accessibilitat universal dels espais naturals de la XPN*, finançat amb fons NextGenerationEU, que permet conèixer l'estat d'accessibilitat real de diferents equipaments, espais d'ús públic i itineraris de la XPN de manera que es puguin prioritzar millores i donar informació actualitzada a les persones visitants.

Dia internacional de les persones amb (dis)capacitat, celebrat al santuari del Corredor el dissabte 22 de novembre. Font: Arxiu XPN

Igualment, amb els esmentats fons europeus, al llarg del 2025 s'han adquirit quatre cadires Joëlette Kids que ampliaran els recursos de suport a l'accessibilitat de la Xarxa.

En relació amb els programes transversals de la XPN, s'han realitzat 19 rutes teatralitzades inclusives, s'han ofert 29 serveis de guiatge amb Joëlette (13 en els entorns del Parc Natural de Sant Llorenç de Munt i l'Obac, 7 al Parc del Montnegre i el Corredor, 4 als parcs del Garraf, Olèrdola i Foix i 5 al Parc Natural i reserva de la biosfera del Montseny) i s'han continuat oferint els programes d'educació ambiental Coneguem els nostres parcs i Viu el parc a l'escola adaptats per a infants amb diversitat funcional de les escoles ordinàries i centres d'educació especial.

Així mateix, els programes culturals Poesia als parcs i Rutes teatralitzades, posa a disposició del públic sord un servei d'interpretació en llengua de signes catalana (LSC) que ha estat present en un total de 5 recitals i 9 rutes.

Finalment, el mes de novembre va tenir lloc la III Festa amb motiu del Dia Internacional de les Persones amb (dis)Capacitat, que es va celebrar en els entorns del santuari del Corredor, al Parc del Montnegre i el Corredor.

Durant l'any 2025, el nombre de visites al web [Accessibilitat a la Xarxa de Parcs Naturals](#) ha estat de 9.689.

Dades web, xarxes socials i aplicació mòbil

Parc del Castell de Montesquiú 2025		
Web	Pàgines visitades	36.342
	Nombre d'itineraris	6
Itineraris	Visites (tots)	17.201
	Nombre d'itineraris	27*
Wikiloc	Seguidors	752
	Nombre	41
Activitats	Nombre	42
Facebook	Seguidors	2.248
Instagram	Seguidors	3.007
App	Usuaris	32.961
	Visualitzacions	75.477

* Conjunt amb l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona

4.4. Activitats de coordinació i governança

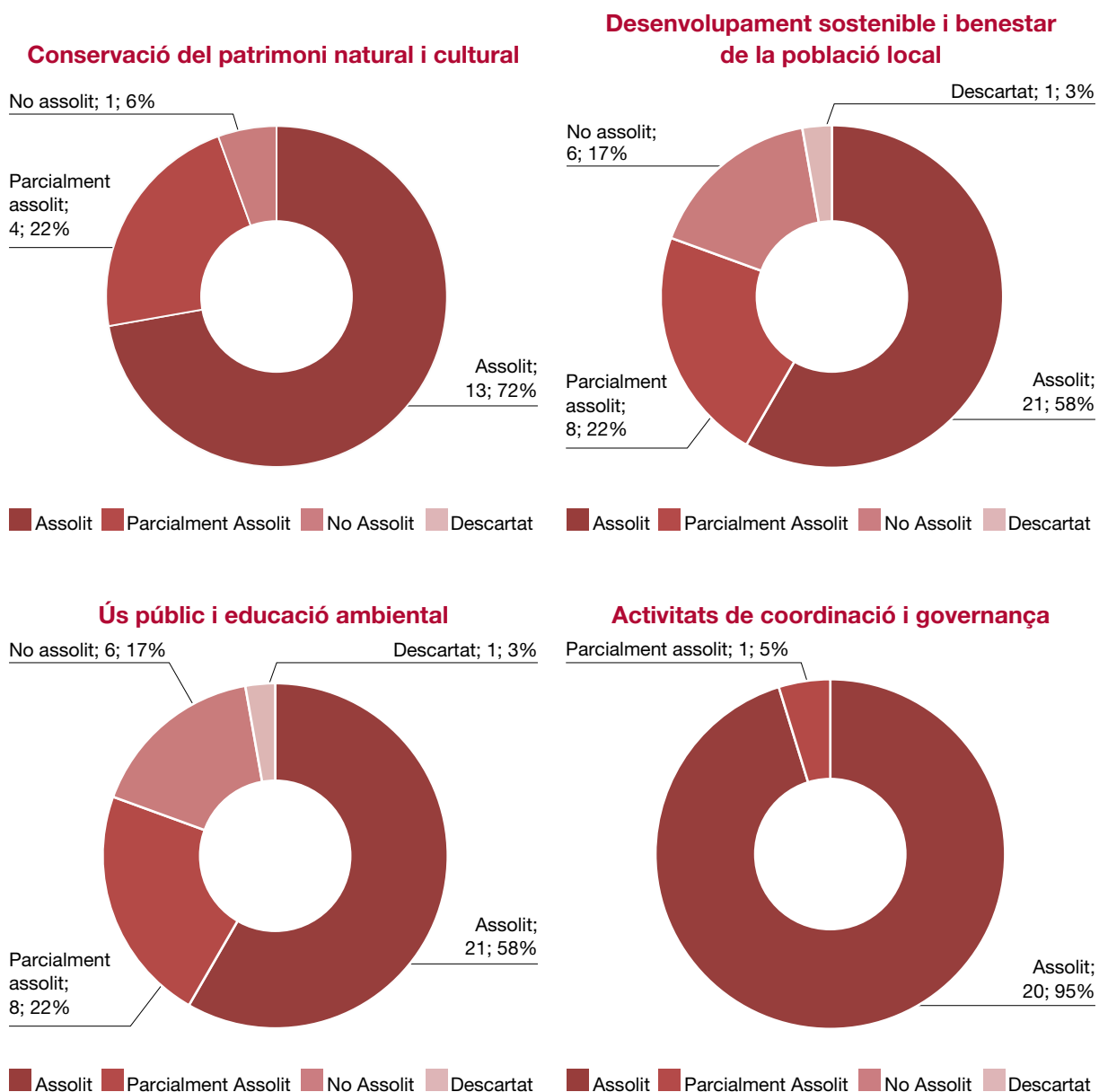
4.4.1. Activitats de planificació i participació

Programació d'objectius i actuacions. Indicadors d'execució

Per tal de poder fer el seguiment i avaluació de l'estat d'execució del programa d'activitats, es disposa del mòdul SIRGA de l'aplicació SIGEP, on s'introdueixen els principals objectius i actuacions que es preveu dur a terme durant l'any, i a cadascuna de les actuacions se li associa un indicador d'estat d'execució i un responsable del seguiment.

L'estat d'execució d'aquests indicadors es revisa periòdicament durant l'exercici i així es pot disposar d'una diagnosi ràpida de l'avenç en l'assoliment dels objectius proposats.

Semestralment, es publiquen al web els gràfics de l'estat d'execució del programa de cada parc, desglossats en els quatre subprogrames. Així, en l'any actual el resultat final va ser el que es pot veure en els gràfics següents:

Reunions dels òrgans de gestió i participació

El 17 de febrer de 2015 es va signar oficialment el conveni entre la Diputació de Barcelona i els ajuntaments del Bisaura per col·laborar en la gestió del Parc del Castell de Montesquiú, i es van constituir els seus òrgans de gestió: el Consell de Gestió i la Comissió Executiva.

En l'actualitat el Consell de Gestió ha passat a denominar-se **Consell Coordinador**, com s'anomena a la resta de parcs de gestió directa de la XPN.

Així mateix, atès que el format i contingut de la Comissió Executiva era el mateix que el del Consell Coordinador, s'han passat a celebrar únicament reunions del Consell Coordinador.

Reunions del Consell Coordinador

- 4 de juny de 2025. Oficina del Parc del Castell de Montesquiú
- 11 de desembre de 2025. Oficina del Parc del Castell de Montesquiú

Trobareu les actes de les sessions dels òrgans de gestió a l'apartat «**Òrgans de participació**» del web d'Espais naturals i els informes de gestió (juntament amb les memòries anteriors) a l'apartat «**Memòries i informes**» del mateix web.

Convenis

Una bona part de la gestió del programa d'actuacions es fa mitjançant convenis de col·laboració amb entitats o amb altres administracions per a objectius comuns diversos. Es relacionen a la taula següent:

Conveni amb...	Objecte del conveni o col·laboració
Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura i Ajuntament de Montesquiú	Gestió del centre de recursos, les visites guiades al castell, les activitats d'ús públic, el pla d'informació i les exposicions a la Cabanya del Castell
Consorci de la Vall de Ges, Orís i Bisaura, Federació d'ADF d'Osona i Associació de Propietaris Forestals de la Serra de Bellmunt - Collsacabra	Gestió del Centre de Formació Forestal Especialitzada la Solana
Arxiu Històric Comarcal del Ripollès	Cessió dels arxius històrics del castell
Escola de Formació Agrària Quintanes (Masies de Voltregà)	Acol·lida d'estudiants en pràctiques
Associació de Propietaris Forestals Serra de Bellmunt	Col·laboració i participació en l'Associació de Propietaris Forestals de la Serra de Bellmunt - Collsacabra com a soci de ple dret i com a vocal de junta pel municipi de Montesquiú
Fundació Privada Conjunt Monumental Castell de Besora	Restauració, manteniment i divulgació del conjunt monumental del Castell de Besora
Fundació Privada Festival de Cinema de Muntanya de Torelló	Difusió del fons estereoscòpic de fotografia Emili Juncadella
Consorci del Ter	Coneixement, conservació i millora del medi natural fluvial del Ter i els seus afluents
Ajuntaments de Montesquiú i Sant Quirze de Besora	Millora de la connectivitat i la infraestructura verda entre Sant Quirze de Besora, Montesquiú i el Parc
Ajuntament de Santa Maria de Besora i propietat dels Ferrers	Ordenació de l'ús públic a la zona dels Bufadors a Sant Moí, aparcament del Coll de Beví

Relacions externes

Al llarg de l'any s'han dut a terme tot un seguit d'activitats que han comportat contactes amb altres administracions i institucions vinculades al parc:

- Reunions amb els alcaldes del Bisaura per a la definició i seguiment del programa anual d'activitats.
- Reunions amb la gerència del Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura.
- Reunions amb els tutors dels alumnes de pràctiques de l'Escola de Formació Agrària Quintanes i participació en una tertúlia professional.

- Reunions i visites sobre el terreny amb les empreses concessionàries de les concessions agràries.
- Reunions de coordinació per a la vigilància i prevenció d'incendis amb Bombers, ADF locals i cosos de seguretat d'àmbit comarcal.
- Reunions amb el Cos de Mossos d'Esquadra a Osona, amb les patrulles de proximitat i amb la Unitat Regional de Medi Ambient del mateix cos per incidències diverses.
- Reunions amb el Grup Beta de la UVic per al Pla de Fertilització de Prats i Pastures.
- Reunions amb el Consorci del Ter per coordinar les accions previstes al conveni.
- Reunió amb el director de l'Arxiu Històric Comarcal del Ripollès per al seguiment del conveni.
- Reunió a l'ajuntament de Santa Maria de Besora per tractar el destí de les restes humanes trobades a la necròpoli del Castell de Besora.
- Reunió amb la Fundació Privada Festival de Cinema de Muntanya de Torelló per al seguiment del conveni per a la l'exposició del fons estereoscòpic Emili Juncadella.
- Reunió amb l'ajuntament de Santa Maria de Besora i els propietaris dels Ferrers per al seguiment del conveni dels Bufadors.
- Participació a les Comissions de Treball de l'Associació de Propietaris Forestals Serra de Bellmunt.
- Reunions amb les Societats de Caçadors per al seguiment del senglar.
- Sortida de camp amb l'Associació de Tofonaires d'Osona per al seguiment de la concessió de la recollida de tòfona.
- Reunions amb empreses de serveis per vetllar pel bon acompliment dels contractes respectius al parc.
- Reunions amb les empreses i entitats encarregades dels seguiments ecològics al parc.
- Acol·lida de la premsa comarcal i nacional en diferents activitats.
- Reunions i visites sobre el terreny amb els hortolans horts del Carbur.
- Visites sobre el terreny amb les propietats veïnes del parc per acordar els límits sobre el terreny
- Reunió amb Salvador Rovira d'INCAVI per explorar un projecte relacionat amb recuperació de vinyes.

Treball de localització de les fites que fan partió amb la finca Vívoles. Font: Arxiu XPN

Coordinació general

Algunes de les activitats principals incloses en aquest apartat han estat les següents:

- Reunió setmanal de coordinació de la direcció amb l'equip del parc: personal tècnic, colla de manteniment, guarderia, administratiu i personal del consorci encarregat de l'ús públic i jardineria.
- Reunions quinzenals de la direcció amb la Cap del Servei de Gestió de Parcs Naturals.
- Reunions regulars de la direcció amb la guarderia i amb la colla de manteniment del parc.
- Reunions mensuals de la direcció amb la tècnica de comunicació per coordinar la difusió i comunicació.
- Reunions mensuals de la direcció amb la tècnica d'ús públic per coordinar l'àmbit de l'ús públic i l'educació ambiental.
- Participació de la direcció del parc a les reunions quinzenals de direccions de parcs de la Xarxa de Parcs Naturals.
- Participació del tècnic de conservació a les reunions setmanals de la Subsecció de Conservació de la Gerència d'Espais Naturals
- Participació de la tècnica d'ús públic a les reunions de la Secció d'Us Públic i Educació Ambiental de la Gerència d'Espais Naturals.
- Participació de la direcció del parc a les reunions de l'equip de treball de caps d'unitat de guarderia de la Xarxa de Parcs Naturals.
- Participació de l'encarregat de manteniment a les reunions de l'equip de treball d'encarregats de manteniment de la Xarxa de Parcs Naturals.
- Participació de l'administratiu del parc a la reunió anual del personal administratiu de la Xarxa de Parcs Naturals.
- Trobada anual de responsables dels equipaments del parc.
- Activitats de col·laboració i coordinació amb l'Oficina de Prevenció de Riscos Laborals
- Activitats de col·laboració i coordinació amb el Servei d'Anàlisi i Gestió Territorial i Obres de la Gerència d'Espais Naturals.
- Activitats de coordinació i col·laboració amb l'Oficina de Patrimoni Cultural.

4.4.2. Activitats generals i de suport

Seguiment i control de la normativa

La gestió del Pla especial implica el control del compliment de les disposicions del text normatiu i de les diverses normes legislatives vigents relatives als àmbits jurídics relacionats amb l'espai protegit.

Això comporta les activitats de caire jurídicoadministratiu següents:

- **Informes** preceptius dels projectes i les activitats que es pretenen desenvolupar en l'àmbit del Pla especial.
- Actuacions contra les infraccions comeses, que s'instrumenten bàsicament en la presentació de **denúncies** davant els organismes competents.

A banda d'aquestes qüestions, també hi ha un volum important d'expedients relacionats amb la gestió del Pla especial que, sense tenir el caràcter normatiu d'informe o denúncia, impliquen una comunicació formal entre l'espai protegit i la societat. Són tots els **escrits** que es generen arran de consultes, sol·licituds de subvenció o com a resultat de l'acció dels guardes del parc i que comporten un procés de relació amb tercers.

Els expedients tramitats al llarg de l'exercici, agrupats temàticament, són els següents:

Expedients gestionats

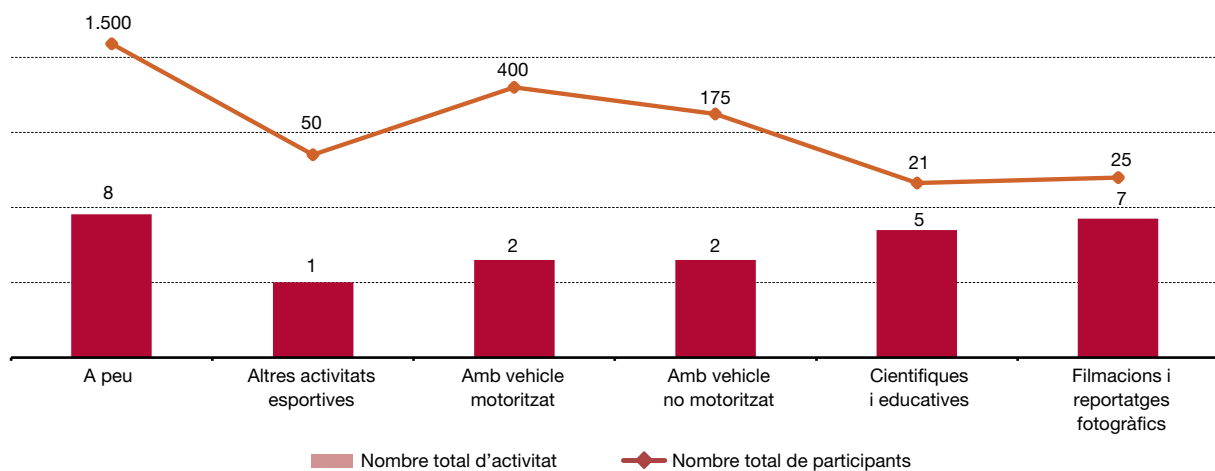
MTQ					
Tipologia	Inf.	Den.	Esc.	Total	%
Abocaments / Vehicles abandonats	0	0	0	0	0,0
Accidents / Rescats / Recerca de persones	0	0	0	0	0,0
Activitats científiques, culturals i educatives	6	0	0	6	14,3
Activitats esportives, turístiques i de lleure	12	0	0	12	28,6
Actuacions urbanístiques	3	0	0	3	7,1
Altres escrits relacionats amb subvencions	0	0	0	0	0,0
Aplecs, trobades, festes i fires	1	0	0	1	2,4
Aprofitament de recursos naturals (agrícoles, ramaders o miners)	0	0	0	0	0,0
Caça (aprofitaments i PTGC - plans tècnics de gestió cinegètica)	0	0	0	0	0,0
Circulació motoritzada	0	0	0	0	0,0
Filmacions i reportatges fotogràfics	7	0	0	7	16,7
Incendis	0	0	0	0	0,0
Informació general	1	0	0	1	2,4
Informes interns de subvencions a ajuntaments	0	0	0	0	0,0
Informes interns de subvencions a particulars	3	0	0	3	7,1
Instal·lacions tècniques	0	0	0	0	0,0
Pla de conservació, seguiment i recerca (animals morts o abandonats)	0	0	0	0	0,0
Pla de conservació, seguiment i recerca (fauna/flora)	0	0	0	0	0,0
Pla de conservació, seguiment i recerca (paisatge)	0	0	0	0	0,0
Suggeriments Q	0	0	0	0	0,0
Treballs forestals (aprofitaments i PTGMF - plans tècnics de gestió i millora forestal)	3	0	0	3	7,1
Xarxa viària	1	0	0	1	2,4
Altres	3	2	0	5	11,9
Total	40	2	0	42	100,0
Abreviatures: Informes / Denúncies / Escrits					

Activitats d'ús públic informades

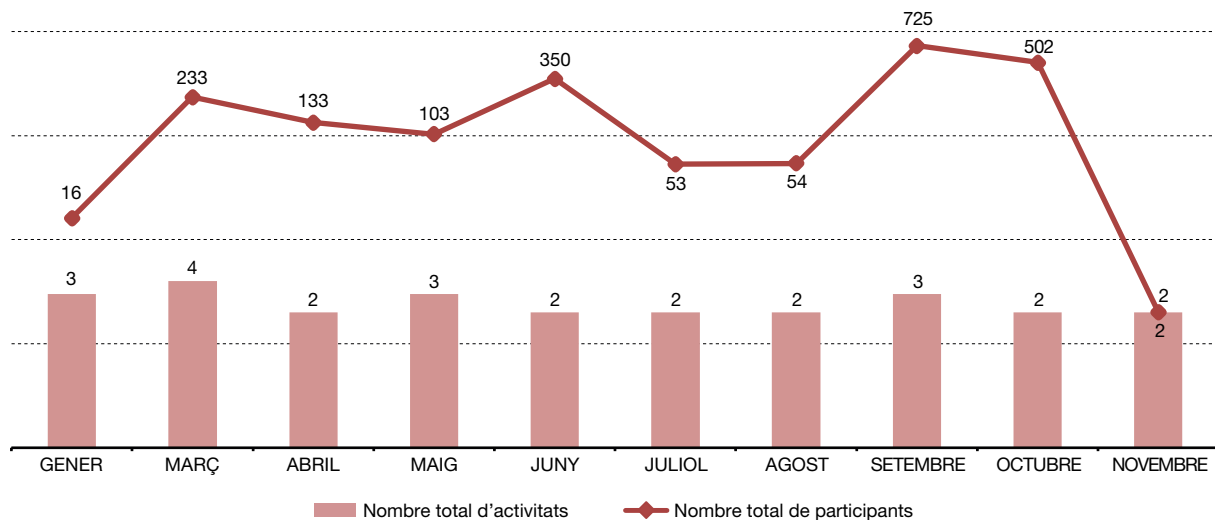
Enguany s'han informat un total de **25 activitats d'ús públic**, amb un total de **2.171 participants**.

Els totals d'activitats i participants, agrupats per tipologia d'activitat i per mesos, així com l'evolució interanual els podeu visualitzar en els gràfics següents:

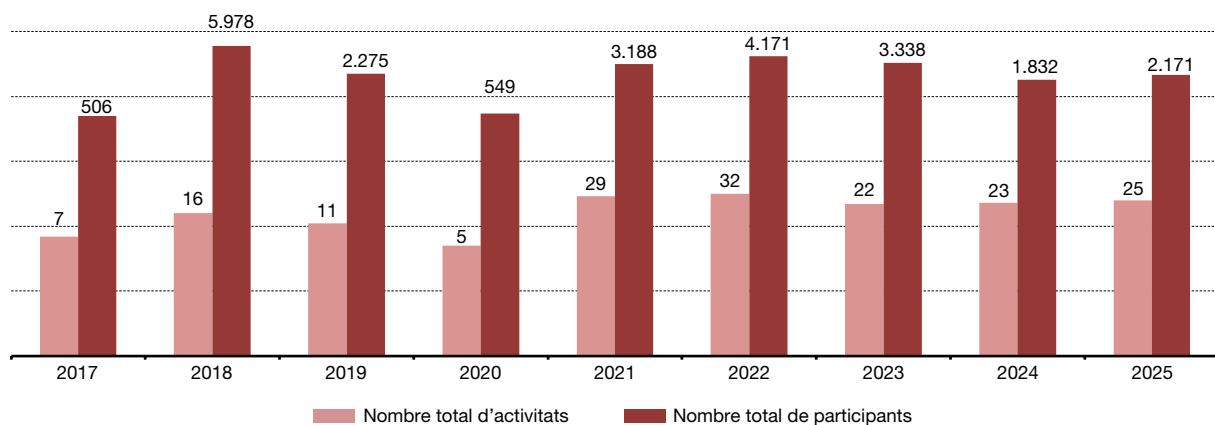
Distribució per tipologies del nombre d'activitats d'ús públic informades i de participants

Distribució mensual del nombre d'activitats d'ús públic informades i de participants

Evolució interanual del nombre d'activitats d'ús públic informades i de participants

Seguretat i salut

Plans d'emergència

Segueixen en vigor el Pla d'Emergència del Garatge de Montesquiu PN32PEM2022, el Pla d'Emergència de la Masoveria del castell PN22PEM2019 i el Pla d'Emergències al Centre de recursos PN23PEM2020.

Avaluacions de riscos

En col·laboració amb l'Oficina de Prevenció de Riscos Laborals de la Diputació de Barcelona s'han seguit aplicant les mesures incloses a l'avaluació específica d'exposició al soroll dels treballadors de la colla de manteniment del parc (2024IP/187). S'han seguit aplicant les mesures contemplades en l'avaluació higiènica de l'exposició a vibracions mecàniques al parc (2019IP188), i a l'avaluació de l'espai confinat de la sitja d'estella (2018IP/049). Finalment, s'ha contemplat la planificació del risc d'explosions a la sitja d'estella (2022IP/090).

Coordinació d'activitats empresarials

S'ha donat continuïtat a les coordinacions d'activitats empresarials amb totes les empreses amb les quals tenim contractes de manteniment signats i també s'han tramitat CAEs amb empreses que puntualment han fet treballs amb riscos especials.

Equips de protecció individual

S'ha continuat amb el procés de dotar tot el personal del parc d'equips de protecció individual (EPI), per tal de donar compliment al que estableix la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, i el Reial decret 39/1997, de 17 de gener, pel qual s'aprova el reglament dels serveis de prevenció, així com la seva utilització per part del personal del parc.

